

Št. 091

**DECEMBER
2013**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI TULICE

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolič, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Ana Breznik, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Peter Kvac, Barbara Jozelj,

Peter Pitambar Pangerc

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Nik Knez-posthumno, Janez Kompare,

Laura Ličer, Damjan Majkič, Lea Mihalič, Severa, Tjaša Žurga-Žabkar

Fotografiji:

Nada Žgank, Žigažaga

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana – Urad vlade RS za komuniciranje

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve – Ministrstvo za kulturo

Ministrstvo za zdravje – FIHO

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov
ne odražajo vselej mnenj uredništva.

ZA EVROPO GRE
ZA VAS GRE
Vključite se v razpravo

Evropsko leto državljanov 2013
www.evropskoletodrzavljanov2013

F
FUNDACIJA ZA
FINANCIRANJE
INVAJIDSKIH IN
HUMANITARNIH
ORGANIZACIJ
REPUBLIKE
SLOVENIJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

INSP
www.insp.gov.si

Uvodnik:

INVENTURA

foto: osebni arhiv

Spet je v igri mesec december. Ime je dobil po latinski besedi decem, ki pomeni deset. Po rimskem koledarju je bil december deseti mesec in dokler v koledar niso dodali januarja in februarja, se je leto začelo z marcem. Kaj nas asociira na december? Večina bi rekla, da je to mesec prazničnih dni, ko okrasimo in polepšamo domove in mesta, si izkazujemo pozornost z darili, se gostimo z dobro hrano in pijačo, razvedrmo s plesno glasbo in zabavo nasploh, sam pa bi temu dodal tudi to, da je poleg vsega mesec razprav o naši prihodnosti, mesec želja in potrošniškega razvrata, debat o razvrednoteni družbi in orgij obdarovanja obenem. Pred leti smo ga brez zadržkov ovrednotili kot mesec veselja, praznovanja in razkošja. Vprašanje pa je, kako ga vrednotimo letos. Koliko nas je letos praznično razpoloženih, koliko prazničnega vzdušja in potrošniških orgij si letos sploh lahko privoščimo? Vsekakor december iz nas izvabi več denarja, kot smo ga pripravljeni odšteti v mesecih pred tem. Ker neprestano poslušamo o recesiji, se bi tej temi tokrat rad izognil. Komercializacija praznikov in s tem povezano potrošništvo iz naših denarnic vabi skrbno zaslužene bankovce in tetka recesija je na tem mestu nemočna, toliko o tem. Tradicija narekuje obdarovanje najbližjih in s tem pravzaprav ni nič narobe. Zatorej bi se rad na kratko dotaknil obdarovanja. Obdarovanje je vrsta komunikacije med ljudmi, zato je obred obdarovanja izvrstna priložnost za razmislek o namenu in sporočilu darila samega. Obdarovanega s pravim darilom opozorimo nase. Bolj kot darilo pa je pomemben čas, ki si ga boste vzeli za vaše najdražje ob obdarovanju samem. Darilo naj ima vsekakor večjo sporočilno kakor denarno vrednost. Obdarovancu privoščimo domiselno darilo, ki naj bo lično zavito. Ne kupujmo suhoparnih stvari brez vsakršnega pomena. Podarite lahko spoštovanje, čas, znanje, zamisli, prijateljstvo, prijaznost, delite izkušnje, navdušenje. Prazniki so praznični le takrat, ko jih lahko z nekom deliš, ali ko so ob nas tisti, ki jih imamo radi. Razveselimo in osrečimo lahko že z drobnimi pozornostmi. Znati moramo dajati, pa tudi sprejemati. Včasih smo ljudje preveč lakomni in spregledamo majhne stvari, ki so neprecenljive. Bodimo pozorni, ko nam drugi na tih način sporočajo, da nas imajo radi. Ljubezen je neprecenljiva dobrina. Ne moremo je kupiti in šele ko jo izgubimo, se zavemo njene vrednosti. Čas ob koncu leta je idealen tudi za inventuro na osebni, čustveni in poslovni ravni. Kdo smo bili letos, smo za seboj pustili pozitivno sled, smo osrečili sebe in druge? Pomembno je, da smo do sebe poštene in se ocenimo primerno našim vrednotam in dejanjem. Morda je čas, da obnovimo temelje, morda pa lahko nadgradimo že obstoječo strukturo in si postavimo dosegljive cilje. Tudi sanjarjenje ni prepovedano, vendar je priporočljivo sanjati z odprtimi očmi – navsezadnje si moramo dobre stvari in lepe trenutke med seboj deliti. Če se tekom leta ne spomnimo na pomoči potrebnih ljudi, je praznični čas lahko opomnik, da nekateri med nami v ta veseli december vstopajo manj veseli in nič kaj praznično. Veseli bodo že vaših ohranjenih oblek, igrač in hrane za njihove hišne ljubljence, ki jih lahko oddate na raznih društvih in zbirnih centrih. Morda lahko del denarja, namenjenega darilom, odstopite v dobrodelne namene organizaciji po svoji izbiri. Vsekakor pa nas ne stane nič in je najmanj, kar lahko storimo, da namenimo 0,5 % vrednosti naše dohodnine kot donacijo kakšni od nevladnih organizacij, kajti v državni proračun bodo evri priromali tako ali drugače. Ne, ne želim vam srečno novo leto, želim vam uspešno in veselo polno življenje.

Jean Nikolič

Kazalo:

- 2 **UVODNIK**
- 3 **TO SEM JAZ**
- 4 **ZGODBE NEKI POKOJNINSKE REFORME**
- 6 **ANGAŽIRANA ANROPOLOGIJA**
- 9 **TATU ZGODBA**
- 10 **NOČ NA ZEMLJI: TRI ZGODBE IZ PETERSBURGA**
- 12 **NEKAJ CESTNIH**
- 13 **ANEKDOTE IZ PRODAJE**
- 14 **DOGODKI**
- 16 **ZGODBE O KOLESIH**
- 17 **SOL IN KOPER**
- 18 **IN MEMORIAM MARKU NAKRIČU**
- 20 **GOSTUJOČI KOLUMNIST**
- 21 **KRALJICA IN KRALJICA**
- 21 **FILMOFILIJ**
- 22 **KRALJEVI RECENZOR**
- 24 **IZZA REŠETK**
- 25 **EHO IZ TOTEGA KONCA**
- 26 **PISMO BRALCEV**
- 26 **PODPIRAM**
- 28 **BREZPLAČNE PRIREDITVE**
- 29 **OGLASNA DESKA**
- 30 **RAZVEDRILLO**

To sem jaz:

JOŽEF

foto: Klavdija Krapež

Sem Jožef Dorušk, star 31 let. Prihajam iz Slovaške, v Slovenijo pa sem pripotoval letos februarja, namenjen sem bil v komuno v bližini Škocjana. Tam sem se udeležil programa za zdravljenje odvisnosti. Programa nisem zaključil, po štirih mesecih sem vrgel puško v koruzo in prišel v Ljubljano. Našel sem pot do društva Kralji ulice in čez dan sem večinoma tu, v dnevnem centru, kadar pa nisem, prodajam časopis. Prespim pri sestrah misijonarkah na Ježici. V Sloveniji mi je zaenkrat lepo in sploh ne razmišljam, da bi se vrnil na Slovaško. Spoznal sem že veliko zanimivih ljudi. Kar pa se tiče preteklih izkušenj: na dom nimam ravno lepih spominov, saj sem zaradi alkohola izgubil punco in se sprl s starši. Trenutno abstiniram in si želim, da bi si tukaj, v Sloveniji, ponovno uredil življenje.

**NA DOM NIMAM
RAVNO LEPIH
SPOMINOV, SAJ
SEM ZARADI
ALKOHOLA
IZGUBIL PUNCO
IN SE SPRL S
STARŠI.**

Danilo Sorli

03
KRALJI
ULICE

Ne Zaupam domačim
POLITIKOM.
www.brezdomci.org

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR
tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

KRALJI
ULICE
Društvo brezdomci in samopomoč brezdomne kralje ulice
Kardeljeva 10, 1000 Ljubljana

POMOČ NA POTI IZ ŽIVLJENJA V NASILJU

»Leta dolgo sem trpela poniževanje, vpitje in udarce s strani moža. Ko sem nekega dne prišla v službo z modricami, mi je sodelavka dala listek s številko SOS telefona. Takrat nisem verjela, da bom res kdaj poklicala to številko. Čez nekaj mesecev, ko mi je bilo res hudo, sem zbrala pogum in poklicala. Bila sem zmedena, prestrašena in nisem vedela kaj storiti. Oglasila se je prijazna svetovalka, ki me je poskušala pomiriti, in takrat sem se izpovedala popolnoma neznani osebi glede svojega trpljenja. Svetovalka me je poslušala in me ni obsojala. Od takrat sem poklicala na SOS telefon večkrat, kadarkoli sem pač bila v stiski. S pomočjo teh pogovorov sem spoznala, da je moč v meni. Danes ne živim več v nasilju.«

Nasilje izvira iz družbeno kulturnih vzorcev, ki se prenašajo iz generacije v generacijo, in prevzemajo v procesu socializacije. Tako kot po vsem svetu, je tudi v Sloveniji nasilje v družini resen družbeni problem, ki ni destruktiven samo za posamezno žrtev nasilja in družino, v kateri se dogaja, temveč tudi za družbo kot celoto. Zaradi zasebnosti družinskega življenja je odkrivanje in preprečevanje nasilja v družini v veliki meri oteženo. Nerazkritje nasilja v zasebni sferi povzroča dolgoletno izpostavljenost nasilju in žrtvam pušča resne in dolgotrajne posledice: čustvene stiske, psihične težave, fizične poškodbe in bolezni ter socialno izolacijo. Najpogostejše žrtve nasilja v družini so ženske in otroci, v več kot 90 odstotkih pa so povzročitelji moški. Pogoste žrtve nasilja v družini so tudi starejši, osebe z motnjami v duševnem zdravju in osebe z invalidnostjo. Nasilje v družini je proces, ki se odvija kot sistematična, kontinuirana zloraba psihične, čustvene, fizične, ekonomske ali družbene (pre)moči nad drugimi članicami in člani družine. Vzpostavlja se preko ustrahovanja in manipuliranja, s ciljem nadzora in podreditve. Praviloma se stopnjuje, je vedno bolj pogosto, intenzivno in privzema vedno hujše oblike. Dlje kot traja, resnejše in trajnejše so njegove posledice. Poleg občutkov krivde in sramu ter porušene samopodobe, je za žrtve nasilja v družini značilno tudi zanikanje nasilja in socialna izolacija. Praviloma potrebujejo veliko časa preden ubesedijo kaj se jim dogaja in poiščejo pomoč. Ne

verjamejo, da bi bil sploh kdo pripravljen poslušati, ali verjeti, oziroma da bi želel ali bil sposoben pomagati. Bojijo se napačnih reakcij bližnjih in okolice - ki bi jih obsojala in stigmatizirala. Bojijo se tudi maščevanja s strani povzročitelja. Dostikrat ne želijo izpostaviti povzročitelja ali ga celi skušajo zaščititi pred kaznijo. Čustvena navezanost otrok do nasilnih staršev in staršev do nasilnih otrok se ohranja kljub nasilju. Pogosto to velja tudi za nasilen partnerski odnos. Žrtve ostajajo v nasilnem okolju med drugim tudi zaradi ekonomske odvisnosti, ki jo povzroči brezposelnost, dragih stanovanj, nizkih dohodkov, skupnih kreditov ter preživljanja otrok. Ta problem je še toliko bolj prisoten v času finančno gospodarske krize. Premnogo žrtev nasilja v družini ne poišče pomoči, ker ne zaupa državi in sistemu pomoči. Da bi žrtev poiskala pomoč, mora biti najprej ozaveščena o problematiki nasilja, da lahko le-to sploh prepozna in da se zave, da ga je treba ustaviti. Žrtev mora biti tudi ustrezno informirana o zakonodaji s področja preprečevanja nasilja v družini, o svojih pravicah ter o obstoječih oblikah pomoči. Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja je nevladna, neprofitna, humanitarna organizacija, s statusom društva, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva. Društvo izvaja svoje dejavnosti za ljudi, ki so zaradi izkušenj z nasiljem, diskriminacijo in kršenjem človekovih pravic ogroženi, prikrajšani in v socialni stiski. Skupaj z njimi išče možne rešitve. Namen društva je nuditi osebam, predvsem ženskam in otrokom, ki doživljajo nasilje, zaščito in podporo pri zavestnem spreminjanju lastnega življenja. Namen društva je tudi izobraževati in ozaveščati o nasilju ter o njegovi nesprejemljivosti. Osnovni programi društva so: SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja, dve Zatočišči za ženske in otroke - žrtve nasilja, ki se nahajata v Ljubljani, vanju pa sprejemamo ženske in njihove otroke iz vse Slovenije, ter Skupina za samopomoč za ženske z izkušnjo nasilja. V okviru preventive izvajamo informiranje, izobraževanje in ozaveščanje za strokovno in splošno javnost. Naša posebna pozornost je namenjena nasilju še posebej izpostavljenim skupinam: starejšim,

DRUŠTVO SOS TELEFON 080-11-55

osebam z invalidnostjo, migrantkam. Svetujemo tudi v primerih nasilja v šolah, vrstniškega nasilja in nasilja na delovnem mestu. Brezplačni, anonimni in zaupni svetovalni SOS telefon - 080 11 55 - deluje ob delavnikih od 12.00 do 22.00 ter ob sobotah, nedeljah in praznikih od 18.00 do 22.00. Osnovni namen SOS telefona je preko svetovalnega pogovora nuditi pomoč žrtvam nasilja. Svetovanje je namenjeno tudi podpori, informiranju in iskanju rešitev za osebe, ki želijo pomagati žrtvam nasilja. Svetovanje na SOS telefonu opravljajo strokovno usposobljene prostovoljke in zaposlene v društvu, ki imajo specializirano znanje za delo z ženskami in otroki z izkušnjo nasilja. Svetovalni pogovor na SOS telefonu obsega čustveno in moralno podporo, informacije o zakonodaji s področja in pravicah žrtev, usmerjanje na primerne oblike pomoči, možnost posredovanja pri institucijah (prijava nasilja), vključitev v naše druge programe pomoči in usmerjanje na druge organizacije. Ženskam z izkušnjo spolnega nasilja nudimo tudi osebne svetovalne pogovore in zagovorništvo (spremstvo na institucije). Svetujemo tudi preko elektronske pošte drustvo-sos.si. Podrobnejše informacije o oblikah pomoči in o problematiki nasilja nad ženskami in nasilja nad otroki pa lahko najdete na naši spletni strani www.drustvo-sos.si.

Dalida Horvat, strokovna vodja programa SOS telefon

Aja,

tu so še tiste
majhne,
vsakdanje radosti,
ki naredijo življenje lepo.

Karmiss

MESTO MOŽNOSTI NI MESNA ŠTRUCA

LAHKO BI SE UJELA V SVETLOBO OBCESTNIH LUČI,
KI SO DAVNO ŽE NEKOMU SIMBOLIZIRALE ŽAROMETE.
ALI PA BI SE PREPROSTO PASIVNO NASTAVILA POGLEDOM
IN SI MUČENIŠKO ČESALA RDEČE KODRE.
PRIKUPNO IN TRAGIKOMIČNO SE DOBRO PRODAJA.

KARMISS

VOZNIKOVA PESEM (PO F. G. LORCI)

CORDOBA.
ZARJAVELA IN STARA.

MAŠINA ČRNA, KILOMETRINA VELIKA
IN LUKNJE V MOJIH ODBIJAČIH.
ČEPRAV POZNAM VSE TRIKE,
NIKDAR NE REGISTRIRAM CORDOBE.

NA AVTOCESTI, V VETRU
MAŠINA ČRNA, LUČKA ZA BENCIN RDEČA.
SMRT OPREZA ZA MANO
NA SEDEŽU V CORDOBI.

JOJ, KAKO SPOLZKA JE CESTA!
JOJ, MOJA VRLA LIMUZINA!
JOJ, KO ME SMRT PRIČAKUJE
NA SEDEŽU V CORDOBI!

CORDOBA.
ZARJAVELA IN STARA.

MATEJ KREVS

POT

Potujem skozi
čas.

Na koncu
vidim
lučko
in
preplavi me
misel
na svetlobo.
Živim v
izobilju,
imam vse,
obdana sem
z milostjo
ljubezni.

IVA TISA

KO SE NEBO STEMNI,
KJE SVA JAZ IN TI?
MOKRA BOVA DO KOSTI,
PROTI NAMA SMRT DRVI.
VOHAM BEDO, DREK IN KRI,
ZRAK NASIČEN OD SKRBI.
NAŠE DUŠE VRAG LOVI,
AMPAK NČ HUDGA
VAŽN, DA JE VLAŽN
PA TUT ČE SE IZ RIT
KADI.

KAVICA

DRUŠTVO NIGERIJCER V SLOVENIJI - GOSTITELJ SREČANJA

Z Društvom Nigerijcev v Sloveniji med 5. in 8. decembrom gostimo EPAEMSI, srečanje sedmih partnerskih organizacij iz sedmih (vključno s Slovenijo) partnerskih držav, udeleženk tega projekta, o katerem smo podrobno pisali že v prejšnjih številkah. Samo na kratko: gre za prizadevanje s pomočjo neformalnega, doživljenjskega učenja odraslih doseči boljše socialno vključevanje do sedaj depriviliranih družbenih skupin, v našem primeru Nigerijcev in drugih migrantov, ki bi radi ostali v naši državi kot polnopravni in enakopravni državljani, z enakimi možnostmi za dostojno življenje. Zaradi organizacijske mrzlice je nekoliko upadla pozornost glede naše osnove, tj. učenju slovenskega jezika in kulture, smo pa v tem letu naredili toliko, da se bomo lahko ponosno predstavili partnerjem. Prvi dan

bo namenjen prihodu, namestitvi v Park hotelu in skupni večerji, kjer se bomo (neformalno) spoznavali in, seveda, zabavali. Drugi dan pa začnemo zares. Dan bo namenjen različnim predstavitvam: najprej našega društva, zatem SWOT analizam prejšnjega druženja na Poljskem in pa izvedbi primera dobre prakse s strani našega društva, ki poleg igrivega in praktičnega učenja slovenskega jezika vključuje tudi nogometni turnir. Tretji dan bo posvečen angažiranemu spoznavanju naše prestolnice in ljudi in se bo zaključil z medkulturnim praznovanjem. Tam si bomo izmenjevali kulturne (in kulinarične) posebnosti svojih dežel. Četrty dan je namenjen odhodu domov. S programom društva bomo vsekakor nadaljevali in za povrh imamo novo udeleženko, Francozinjo, ki že osem mesecev živi v

foto: arhiv Društvo Nigerijcev

Sloveniji in pravi, da bi se nam rada pridružila. Seveda smo ji na stežaj odprli svoja vrata in svoje srce ... Več o tem in pa kako je bilo pa v naslednji številki.

Primož Časl

KDO JE DEDEK MRAZ?

Počasi sta nas že zaobjela decembrsko praznično vzdušje in globoka zima. V tem prednovoletnem vzdušju in času, v katerem se bomo obdarovali, bili obdarovani in praznovali, sem se spomnila na dedka Mraza. Zadnje čase je precej pozabljen in sodeč po anketah iz Dela in Dnevnika ga praznujejo le še redkokje. Najbolj tipično sicer obdarujejo kar trije možje: Miklavž, Božiček in dedek Mraz. Zanimivost, ki je bržkone ne poznate, je, da dedka Mraza praznujemo samo trije na svetu: Severna Koreja, Rusija in mi. Zato sem preverila, kdo dedek Mraz sploh je, da ga lahko bolje spoznamo. Stari Slovani so dedka Mraza imenovali *Treskun* ali *Mraz*. Sprva ni bil preveč prijazen možiček. Imel naj bi stara raztrgana oblačila in ko je nastopila zima, naj bi hodil po planjavah in gozdovih z dolgo brado, strašil in trkal na vrata. Vesele je obdaril s telesno močjo, nenaklonjenim pa naj bi prinesel smrt, kaos in temo. Šele skozi stoletja se je situacija postopoma obrnila, saj so mu ljudje, da bi se ognili nesreče, ob trkanju odpirali in mu začeli dajati hrano, malenkosti in darila. Postopoma je dedek Mraz pridobil na podobi dobrodušnega in pozitivnega starčka, ki otroke obdaruje. Sicer pa prihaja iz Severne Rusije, točneje iz mesta *Ustjug*. Rusi praznujejo dedkov rojstni dan 18. novembra, tako da bi do danes napolnil že preko 2000 let. V tem obdobju v tem delu Rusije nastopi huda zima. Praznovanja njegovega rojstnega dne so se spomnili in podprli kar otroci sami. Sprva naj bi nosil belo ali rdečo oblačilo (podobno Božičkovi opravi), kasneje dolgo modro obleko in belo-sivo brado. Izgledal naj bi precej siromašno in postarano, ne pa kot krepak možakar sorazmerno dobrega zdravja. Takih smo vajeni s slik danes. Leta 1998 so v mestu *Ustjug* pričeli z izgradnjo turističnega središča, ki naj bi bilo domovanje dedka Mraza in kjer naj bi bilo domovanje dedka mraza in kjer naj bi stala trgovska poslopja in hoteli. Še danes je to priljubljena destinacija. V Rusiji dedka Mraza imenujejo *Ded Moroz*, in je poročen s starko Zimo, po rusko *Staruho*. V Slovenijo je prišel po 2. svetovni vojni. Njegovo domovanje je pod Triglavom in sodeč po risbi

Laura Ličer

Maksima Gasparija, nosi bel snežni plašč in kučmo, spremljajo pa ga živali in pravljica bitja. Sprevod dedka Mraza poteka po več slovenskih mestih, zlasti znan in dobro obiskan je v Ljubljani. Spremljajo ga otroci, ki jih praviloma obdaruje z bomboni.

Za razliko od Božička se dedek Mraz prikaže in deli veselje z otroci ter jim osebno izroča darila. V Rusiji ga praznujejo podobno. Zvečer se zberejo za bogato obloženo mizo,

nazdravijo s šampanjcem in prekajenim lososom in gobami. Ruski otroci točno vedo, da dedek Mraz ne hodi po svetu sam in da pride v spremstvu svoje vnukinje *Sneguročke*, ki mu pomaga z razdeljevanjem daril. Tega pri nas ne poznamo. Moji spomini na dedka Mraza so mešani. Zelo sem navezana na babico iz Cerknice, pri kateri je vedno nosil samo Miklavž. Ker je zelo verna, se je pri njej praznoval samo ta praznik. Zato smo na začetku decembra vnuki mrzlično hiteli nastavljati peharje, kot zahteva tradicija, vse le zato, da ne bi Miklavž slučajno pozabil na nas. Bratranci in moja sestra smo tekmovali med sabo, kdo bo nastavljal največji pehar. Če je sestra pograbila ekonom lonec in je meni ostala samo še ponev, sem nekega leta, ko sem jih imela 11, iz ihte planila v garažo po največjo kartonasto škatlo. Babica in mama sta se mi do solz nasmejali. Za božič se nikoli nismo obdarovali, je pa res, da se takrat zbere vsa družina in babica nakuha in speče najbolj fine in čudovite jedi. Ker je bila po poklicu kuharica, se pri njej tisti večer mirne duše zrediš za vsaj 3 kilograme. Novo leto pa se pri babici nikoli

ni praznovalo in skoraj vedno smo samo gledali televizijo. Babico omenjam, ker sem kot otrok pri njej preživela ogromno časa. Vse vikende po šoli in vse počitnice. Doma je bil običaj popolnoma drugačen. Oče je navajen, da Miklavža in Božička ignorira, saj ni veren. Obdarujemo se samo za novo leto. Novoletna darila so izjemno draga pa tudi velika. Sama sem prevzela očetov sistem in največ kupim ter obdarim samo za novo leto. Nikoli ne pozabim na majhne otroke, ki imajo radi Miklavža, in svoji polsestrici, ki šteje 9 let, vedno pripravim kako malo presenečenje, vse ostale pa obdarujem samo za novo leto. V letu, ki prihaja, Vam vsem želim ogromno zdravja, sreče in ljubezni. Naj vas tisoč snežink objame kot seznam želja, ki se bodo izpolnile. Ostanite še naprej naši podporniki in se v tem prazničnem času spomnite na uboge in brezdomne, pozabljene in bolne, ki so manj srečni. Srečno 2014!

Maja Klemenčič

Rešolucija - JAVNI SHOD V PODPORO RADIA ŠTUDENT

V četrtek, 24. oktobra, se je v popoldanskih in večernih urah na relaciji Študentsko naselje-center Ljubljane odvil protestni shod v podporo Radia Študent. Protestni shod je simbolično potekal po ljubljanskih študentskih in univerzitetnih centrih. Dogodek se je začel v Študentskem naselju v Rožni dolini ob 16.00 in se ob 17.00 skupaj s tovarnjakom z ozvočenjem preselil pred Filozofsko fakulteto. Od 18.00 dalje je program potekal na Kongresnem trgu. Shod se je končal pred lokalom Bikofe, kjer se je nadaljeval glasbeni program in odvijala donacijska akcija Reši RŠ. Organizatorji so sporočali, da skušajo s shodom opozoriti javnost na aktualno problematiko, s katero se soočajo, poleg tega pa so prepričani, da »vprašanje obstoja RŠ nikakor ni le vprašanje preživetja radia, ampak ohranitve tako neodvisnih medijev in kulture kot tudi zgodovinskih dosežkov neodvisnega in samoniklega študentskega organiziranja v njegovi najbolj pozitivni obliki«. Ne nazadnje, opozarjajo, pa gre tudi za civilizacijsko vprašanje, ki se dotika ohranitve od kapitala in politike neodvisne kulture in družbe. Pozivajo odgovorne, predvsem Študentsko organizacijo Univerze v Ljubljani (ŠOU) in tudi Univerzo v Ljubljani, Mestno občino Ljubljana, Ministrstvo za izobraževanje in Ministrstvo za kulturo, da zagotovijo stabilno dolgoročno financiranje Radia Študent. Od Agencije za pošto in elektronske komunikacije pa zahtevajo, da zagotovi frekvence za slišnost RŠ na vsem območju Slovenije. Zgovorni in izvirni transparenti, kot so »Jutri bodo dovoljene

sanje, danes rabimo keš«, »Kapital killed the Radio Star«, »Naj pade vlada RS, naj vlada RŠ!«, »Šou mi d mani«, »RŠ ne damo«, »Pof... ste vse, sam RŠ pa ne«, »Rušimo banalno« ter »Poslance na minimalce«, so povedali več, kot bi milijoni besed. Le protestniški vzklik »Raje brez trave kot brez Radia Študent« se glede na vonjave, ki so se širile med manjšo množico protestnikov na shodu, ni uresničil. Čeprav je bila udeležba manjša od napovedane, pa študenti, ki so prišli na shod, niso bili niti najmanj videti kot nezainteresirana, neaktivna mladina, kot predstavnike mlajše generacije danes tako radi opisujemo. Tisti, ki so na shodu bili, so bili videti še kako zainteresirani. Vsak klepet je dal vedeti, da jim še zdaleč ni vseeno – ne za obstoj Radia Študent ne za prihodnost države in družbe. V podporo radiu pa so nastopili tudi glasbeniki in drugi umetniki: Klemen Klemen, Ana Papedan, članice ŽPZ Kombinat, Wanda & Nova de Viator, Žižka Hlače, Ne se bat, Irena Tomažin, Jani Kovačič, Borka, Bakto, Ahmaad, dr. Horowitz in Risanka RŠ, KUD Ljud, Protestival in drugi.

Marečare

Rešimo RŠ! je bilo eno od gesel na transparentih na protestu/karavani iluzij, s katero je skušal Radio Študent na svoj način spodbuditi vse ozavešene, ozavešene tega, da ta svet preprosto ne bi bil tako *cool*, če ne bi bilo nečesa, kar se kliče Radio Študent. Odzvali smo se v velikem številu (za naše razmere, jasno) in

foto: Žigažaga

mnogi smo podprli *ljuti* boj za obstoj najboljšega radia v zgodovini tega prostora. (Vsa čast Kričaču, ampak RŠ je boljši, bolj zabaven, bolj aktualen in ... in ima več za povedat.) S kolegom sva nosila škratovski kapici in zvesto sledila karavani, ki se je vila od Rožne (doline), kjer ima RŠ svoj razmajani sedež iz kosovca, vse do Filofaksa, naprej do Kongresca in (ne) nazadnje do Bikofeja, kjer smo žurko zaključili. Za vse ostalo pa ... poslušajte Radio Študent. Na nove zmage!

Primož Časl

BILI SO DNEVI

Bili so dnevi, ko sem potoval, a vendar nikamor nisem odšel. Bili so dnevi pred leti, ko smo se večkrat na teden odpravili v Izolo na zabave elektronske glasbe. Bili so dnevi, ko je veselje odstrlo svoj vol in te posrkalo vase, medtem ko so te čedne nezemljanke vabile v svoj objem. Takrat je bilo še vse prav. Pot ni bila težka, saj je vodila navzdol, a vendar je bila prijetna. Bili so tudi novoletni dnevi in romarji od blizu in daleč so se zgrinjali v sveto halo, čeprav je vse skupaj le še bežen spomin. Ta romarski kraj je že zdavnaj izgubil svojo religijo, dandanes je lepše slaviti na malih in redkih zabavah, kjer je plemenska vez še vedno močna. Na stari romarski poti je pogled na kolone avtomobilov, sicer polne neznancev, vzbujal neverjetne občutke. Devdeset procentov jeklenih konjičkov na avtocesti se je zgrinjalo na isti cilj. Na zadnji bencinski postaji pred koncem avtoceste so biriči po polnoči ponavadi postavili zasedo in vse jeklene konjičke zaustavljali in pregledovali. Tako se

je na bencinski postaji nabralo cel kup nadobudnežev, ki so bili tako neučakani, da so kar na licu mesta privili glasbo do konca in pred vsega vajenimi policisti plesali ob mešanici vonja dizelskega goriva in izpušnih plinov. Sam sem se tresel v avtomobilu in igral nedolžno igro, medtem ko se je več pobarvanih zadetkov zvijalo ob mojem avtu v stanju delnega transa. Vmes se je našel tudi kakšen presenečen voznik, ki so ga takoj spustili naprej. Po tem večinoma kratkem postanku smo nadaljevali pot in naposled prišli do Gavioli. Do šestih zjutraj se v bistvu ni dogajalo nič kaj pretresljivega. Takrat so se pobrali še zadnji omaganci in ostali le še pravi bojovníki. Zmes glasbe, vizualnih efektov in opojnih substanc je bila z eno besedo adijo. Tudi mi smo bili adijo. In vendar je obstajal v transu na plesišču neverjeten občutek povezanosti, izgledalo je, kot bi bili vsi del celote, v katero nas je spajala nevidna nitka. Vsi v istem filmu, vsi enaki, vsi na isti valovni dolžini. Najboljši

Tjaša Žurga-Zabkar

ZGODBA O ..., 7. DEL

Leta 1969 je prišlo v glavi don Pierina do naslednje odločitve: svoje udeleževanje z mladimi, polnimi problemov, je preselil na Casal Paloco (Rim) in tam začel z malce bolj zategnjenim programom. Tega je oblikoval na osnovi ugotovitev in ob pomoči tistih, ki so že prej prihajali k njemu v Viale Vaticana na čaj in sendviče. Zdaj ni bilo več vrnitve, vsaj zanj ne. Popolnoma se je predal novi nalogi in vse, kar je počel prej, je izgubilo svoj čar. Zakaj že? Kako? Brez smisla se je spraševati ... Don Pierino je bil odločen in njegovo prepričanje je bilo več kot trdno. Imel je vizijo in hotel jo je tudi uresničiti. Seveda se je zavedal, da pot ne bo lahka, temveč ravno nasprotno: ozka, strma in nadčloveško zahtevna. Toda don Pierino se ni dal. Bi mar lahko rekli, da je bil Casal Paloco odskočna deska za to, kar je kasneje preraslo v Skupnost srečanje?! Seveda. Pritrdili bi lahko mirne vesti. Tam so se dogajale tako pozitivne kot negativne situacije, iz katerih se je rojevalo nekaj, kar je bilo do takrat v ostali Evropi še vedno neznanka. Pogosto se je don Pierino zvečer pripravljati na počitek ne vedoč, ali je s svojim trudom tega dne dosegel kaj pozitivnega ali pa ravno obratno. In če ne prej, bo naslednji dan vsekakor prinesel odgovor na prejšnjega. Preprosto, mar ne?! Na ta način so se začela oblikovati prva znamenja in

pravila komune, kot jo poznamo danes. Moramo se zavedati, da jih takrat ni nihče podpiral in so jih vsi gledali postrani. Odvisniki so bili pač odvisniki in za »normalno« množico nezaželeni ter stigmatizirani. Za don Pierina so bili sinovi in hčere, ki so vredni življenja in pozornosti ter kajpak tudi obče podpore. Toda kako to spremeniti in ljudem vbiti v glavo?! Verjamem, da se don Pierino s tem ni preveč ubadal. Vse, kar je njega okupiralo, je bilo najti način, da izgubljenim mladim pomaga priti nazaj na pot normale. Na tem je tudi delal (dela še vedno in tudi bo, dokler bo živ). Torej ... s pomočjo prvih obiskovalcev je osnoval prva okvirna pravila in jih počasi in strpno poskušal spraviti v pravila vsakdanjega življenja. Ni bilo lahko, to je lahko jasno. Saj poznate tisto, da je prva ledina vedno najtežja. Toda don Pierino, že iz preteklosti znan po svoji trmi in trdoglavosti, se ni dal. Vztrajal je. Vklapljal se je v življenje odvisnikov, jih poslušal (si vse zapomnil) in razmišljal, kako, zakaj in kam. Na srečo mu je šlo vse zlahka od rok. Toda vedel je, da Casal Paloco ni zaključna faza, temveč zgolj nekaj vmes, in da glavno šele pride. Morda bo ravno to tisto, kar bo najtežje.

Taubi

TATU ZGODBA

Tatu anti-possession

Pomen enega izmed tatujev, za katerega sem se odločila, bi bila neke vrste kontra obsedenost. Zanj sem se odločila, ko sem ga zagledala v neki nadaljevanki. Vtetroviranega je imel glavni igralec.

Klavdija Zupan

foto: Klavdija Krapež

09
KRALJI
ULICE

5 EVROV

En žareč hiper-pro-pad-ec
ali preprosto mozolj,
natančno na sredini čela,
izviren in edinstven zre v dekolte,
preden ga odstraniš z rdečim nohtom.

(Od požrtih besed se ne redi duša
in paradižnik tako ali tako ni dober za
želodec.)

Si vedel to, še preden si stisnil »lajk«?
Si vedel to po preletu znanih vzorcev,
izbljuvkov nesvobodnih sanj,
zaprtih v nek umeten živalski vrt?

Hmmm

Karmiss

ROŽA NA MOJEM OKNU

VČASIH MI POKIMA IN ZDI SE MI, DA MI
NEKAJ GOVORI. NEKAJ MI HOČE POVEDATI.
VE, DA SEM OBUPANA IN RAZOČARANA.
GOVORI MI BESEDE, KI JIH NE
RAZUMEM, A SO LEPE. VEM, DA SO. ČUTIM
TO. POVE JIH ZAME, ZA MOJO BOLNO MUCKO,
ZA MAMO, ZANJ ... IN TO TAKO VNETO, DA JI
ŠE JAZ ODGOVORIM. HVALA, HVALA. MOJA
ROŽICA. MOJ ŠIBEK GLAS PRESTREŽE NJENO
VESELOST.

BARBARA JOZELJ

NOČ NA ZEMLJI: TRI ZGODBE IZ PETERSBURGA

Jamie SHEARER

foto: Kristian Lomsdalen

010
KRALJI
ULICE

Z vdihavanjem lepila sem začel približno pri dvanajstih, vendar tega nisem počel prav dolgo, menda zato ker mi preprosto ni bilo všeč. Zdelo se mi je, da gre za, no ... umazano drogo. Zato sem raje preklupil na kanabis, acid in amfetamine. Takrat me je tudi zapustila žena. Začel sem goltati razne »priboljške« v obliki tablet: temgesica, temazepam, upjohns, diconal ... Moja pot je bila v bistvu že začrtana: leta 1994 sem začel uživati heroin – in to je bilo najslabše od vsega. V času, ko sem fural odvisnost, se mi je namreč pripetilo ogromno slabih stvari! Odprli so mi kriminalno kartoteko, zagrešil sem malo morje kaznivih dejanj, kradel pa sem celo lastni družini, vse le zato, da bi zadostil potrebi po heroinu. Najhuje od vsega je bilo, ko sem se vključil v metadonski program, in to je trajalo polnih 12 let. V kasnejšem obdobju je postal krek moja najbolj priljubljena droga. Na suboxonu (podobno kot pri metadonu gre za nadomestek droge – op. prevaj.) sem se zadržal zadnja 3 leta.

Metadonski program se mi zdi eden najslabših možnih, ki si so si jih ljudje sploh lahko izmislili. Odvisniki bi se, po moje, morali odvajati od heroina na posebnih, temu namenjenih mestih, kamor bi se lahko zatekli in imeli na razpolago medicinsko oskrbo, pa tudi vodstvo ter vso potrebno podporo. Namesto tega te vtaknejo v metadonski program, zavedajoč se dejstva, da je metadon daleč najbolj zasvojljiva droga. Mnenja sem, da če že nisi odvisnik sam po sebi, postaneš odvisnik od vlade. Delaj tisto, kar od tebe zahteva vlada, v nasprotnem primeru do metadona nisi upravičen. Programi rehabilitacije so slaba šala – v mnogo tistih, v katere sem bil vključen, je velika večina sotrpinov slej ko prej spet končala na drogi ali pa ... saj veste. Na prste ene roke bi lahko preštel tiste, ki so v času moje »kariere odvisnika« postali in tudi ostali čisti. Večina ljudi, ki jih poznam,

je umrla zaradi zlorabe drog. Najboljše v zvezi z drogo je, da te (čeprav seveda samo na prvi pogled) potegne stran od okolja, v katerem si. Če drogo (katero koli že) jemlješ toliko časa, nisi sposoben prav nobene odgovornosti, kar je v bistvu precej nezrelo. Oddaljen si od vseh stvari. Najslabše v zvezi z drogo pa so stranski učinki. Nič ni hujšega od kraje drugim. Nikoli si ne bom odpustil, da sem mami izmaknil ogrlico, za krajo pa okrilil lastno hčerko! Ni slabšega. Nič ne more biti bolj pritlehno, mar ne?

Alexander PODKORYTOV

foto: Lena Le

Ko te potiskajo naprej v invalidskem vozičku, ki ga ne moreš sam upravljati, saj so sprednja kolesčka premajhna, postaneš karseda intimen v vsako razpoko v tleh – kakor koli, kadar te potiskajo naprej v invalidskem vozičku, so oči otrok v isti ravnini s tvojimi in v tvojem vidnem polju so odrasli klošarji, kar je v bistvu fino. Klošarji ne namenijo nobene misli tebi, stari zapitež, ki kar ne moreš nehati misliti na to, ali si ti pojedel sosedovo mačko, zato odreveniš od groze, ko jo zapaziš zraven sebe. Potepuh ni nikoli zloben in nikoli ni policaj, čeprav nekateri policaji izgledajo prave riti. Klošar nikoli ne pljune na tla in nikoli ne odvrže cigaretnega ogorka na način, da le za mišjo dlako zgreši tvoj obraz. Nikoli tudi ne tuli v mobilca, zagotovo pa nikoli ne reče: »No, naj me hudič ...« Klošar izgleda veliko bolj seksi kot običajni obraz, razen če je ta navešen z diamanti, ker ko se okitiš z diamanti, to resda izgleda

malce neumno, ampak je po svoje tudi (namesto dopadljivo) všečno. V vsakem primeru veliko prijetneje, kot opazovati klošarje, njihove prazne oči in kovinske opore za (razmajane) zobe. Take stvari niso še nikoli nikogar osrečile. Če si klošar, postaneš bližji mačkam in psom. Nočem pa govoriti o golobih, ker zganjajo prevelik kraval. Nekoč sem prišel zelo blizu dihurju, a o tem več prihodnjič, saj sem šele prispel..

Arkady TYURIN

foto: Lena Le

Do tega sem prišel, ko sem živel na Sedmi liniji otoka Vasilevsky. Namreč da podgane lahko padajo iz stropa, da če uporabiš cigaretni filter, lahko narediš britvico, s katero z lahkoto razkosaš kartonasto škatlo; da celo košček sira, če ga poješ vsak dan, ohrani tvoje zobe, ki ne bodo izpadli prekmalu – vse le zato ker je v siru kalcij; da lahko nase natakneš kar koli, pa če še tako smešno izgleda, samo da je toplo in čisto. Bolje je ne krasti tam, kjer delaš, in to čeprav te delodajalec še tako svinjsko prinaša okoli. »Pedofil« zveni kot »ghetveran« v azerbajdžanščini. Zlahka lahko preživiš brez britja, saj gre vse na račun razkošja umivanja zob dvakrat na dan. Bolje je obupati, kot da bi si začel dovoljevati ... Bolje je ne uporabljati petrola za resnejše rane. Če si prvi, ki začne razkladati tovornjak, ni nujno, da ne boš zadnji, ki bo od tam odšel. Ko imaš čiste čevlje, se lažje nasmeheš. Ko občutek osamljenosti prevlada, lahko načneš pogovor s svojim psom, pa čeprav ga v resnici nimaš. To je, če si zares želiš priti iz kleti.

PESNIKOVANJA IN STARINE

Oktobrsko nedeljo nam je uspelo obračunati v tretje. Zdaj pa že lahko z gotovostjo trdimo, da je dražba posredovalnice rabljenih predmetov postala tradicionalna. Med zvestimi podporniki in podpornicami smo »ujeli« tudi nekaj novih obiskovalcev. V Hiši športa, kjer so nam gostoljubno ponudili prostor, smo letos na ogled postavili 83 izbranih predmetov. Nov dom so našli: starinski žličniki, secesijski kompleti, starinski jušniki, česniki, grafike znanih umetnikov, angleški porcelan, volovski jarem, otroški konjiček iz 50-ih let ... Letošnja dražba pa je bila nekaj posebnega zaradi nenapovedanega kulturnega vložka. Obiskal nas je pesnik, ki je poleg tega, da je iz žepa natresel kar nekaj rim prisotnim gospem, tudi dobro podprl posredovalnico.

Naš dražitelj in njegov pomočnik med pripravami.

Maček čajnik je vzbudil veliko zanimanja.

Za vsestransko podporo se zahvaljujemo: Hiši športa, Carnioli Antiqua in Antikvariatu Glavan.

Luna Jurančič Šribar

Podroben pregled dražbenih katalogov.

Ob vsakem nakupu še bonus rime.

STARA NOVA
ROBA
A

NEK AJ

cestnih

NEKDO, KI GA POZNAM

Kot jurišni helikopter drvi v prepad, a tega ne vidi. Še fajn se mu zdi. Nažre se tablet in misli, da je njegov ves svet. Svoje luknjaste zjebane možgane ima samo še za okras. Ta tip ima v glavi Stalinove orgle, ki bruhajo same bedarije. Uporablja molotovke, ki namesto bencina kurijo bedarije, strah, zmedo, napuh in nadutost. Stampedo zmedenih misli mu je zameglil razum. Ljudje, ki so ga poznali, mu hočejo pomagati, a se ne da. Človek z ranjeno dušo in gnilimi možgani vegetira kot sramota za človeško raso. Ampak neko upanje obstaja. Mogoče se ga bo usmilil stvarnik in mu razodel, da se lahko spremeni ter zaživi novo življenje brez tablet.

Sanja svinja o koruzi, a kukuruza nema.

Kavica

HVALEŽNOST

Rada bi opisala nekaj, za kar ne vem, če je že kdo doživel, vsekakor pa jaz sem. Grem na pošto dvigniti nekaj (zadnjih) evrov, 4 če sem natančna in ne bom nikoli pozabila, računala sem, da bom imela ravno dovolj za plenice. Potem pa mi delavka za pultom reče: »Nič nimate gor.« Jaz vztrajam pri svojem, dobro vem, koliko imam, oziroma sem pustila na računu, imam pa tudi izpisek o stanju na računu. Nakar ona odvrne: »Imate, ja, samo so v Mariboru vzeli. Blokiral so vam račun.« To sô očitno storili ne glede na to, da sem preko Kraljev ulice

poslala dopis, naj mi nič ne trgajo, saj prejemam le denarno socialno pomoč. Vendar so, ne glede na vse, to očitno naredili pri meni, ker pač nisem vsega takoj dvignila. Bila sem ogorčena, da so mi znesek trgali od starševskega dodatka, zato sem želela samo kartico nazaj in prišla Alyo, da odideva. Bila sem že v odhajanju, ko me gospa pokliče nazaj in vpraša: »A to rabite za hčerko?« Odvrnem, da za plenice, in ona mi preprosto da 5€. Že s pogledom sem pokazem, kako hvaležna sem in vsa v solzah izstopim iz pošte. Vem, da mi je to dala iz svojega žepa.

Tanč

ZMAGA

Zaslišal sem strašen pok, jokanje, smeh, groza, iz ložnje neznanca pognala je roža, roža kot nema priča življenja.

Smejmo se in rajajmo!
Iz gozda so pritopotale
na veselo rajanje živali,
in s smehom pokopale
VSEMOGOČNEGA.

Adi

JAZ VEM

Rekli so, da sem velika reva,
ker pod nesrečno zvezdo sem rojen,
da pri šanku rad popivam, begam v
čudna mesta
lačnega le noč sprejema me v objem.

»Cesta te je pokvarila!«, so kričali,
»lenobo paseš noč in dan«,
jaz pa že dolga leta trkam
na zaprta vrata, prosim, moledujem,
da več ne vem, ne kod, ne kam,
kako živeti se sprašujem.

Nihče ne ve, srce vse življenje išče,
mili, tihi dom,
pod lipo najde zapuščeno pogorišče,
nikoli več videl vas ne bom.

Rad bi bil nekoč spomin nekemu,
droben kamen v sanjskem mozaiku,
da bi postal ob mojem grobu,
violetice stisnil k spomeniku.

Katarina Kalaba

VESOLJE

Rada imam taksne stvari, ki jih je za vse dovolj. Kot na primer zvezde, nebo ... Saj res, čigave so zvezde? In čigavo je nebo? Pa planeti, komu pripadajo? Še komu gre za njih? Kdo hodi po luni? Bi si upala pristeti v raketo?

Taksne stvari mi hodijo po glavi. Rakete.

Rojena sem malo pred tem, ko je Armstrong stopil na luno in izjavil: »To je majhen korak za človeka in velik korak za človeštvo.« Kot bi se spominjala, čeprav se ne.

A spominjam se tiste pesmice iz vrtca, ki je šla takole: »Vsi trije junaki, vsi trije veseli Maršovčki, so torbice vzeli in na Luno šli.«

Neprestano sem prepevala in hitro so mi dali vzdevek Maršovčki.

»Ej ti, Maršovčki, zapoj uno ...«

Ni mi bil treba reči dvakrat in v veliki hiši ob pisarni je terasa postala moj oder, vedno polna ljudi, ki so me imeli radi in bili odlično občinstvo ter spodbuda.

Neda

LJUBEZEN BOLI

Boli me vse, od ljubezni te
od upanja, da večna
a kruta je lepota vsa,
ko sta dva zaljubljena.

Z nami se igra
ta slepa igrca,
nudi nam vse,
da lepo nam je.

Boli, ko je ni

...

Vem, da bo, prišla nazaj,
da mene in tebe, popelje v raj,
v ljubezni nama bo lepo,
pa čeprav bolelo bo.

Jani Zupan

WAW!

Ful dobr zgledaš, ej.
Kam se hodiš programirat?
Povej hitr, ker ne zdržim več.
OMFG!

Karmiss

ANEKDOTE IZ PRODAJE

NERENTABILNA NEDELJA

V nedeljo, ko naj bi bilo Kralje najteže prodajati, se namesto pred trgovino, ki je zaprta in kjer sem tako rekoč zunanji inventar, postavim na ulico. Točneje, prestavim se pred bližnjo cerkev. Točno v nedeljo me je torej na tistem mestu prešenetil človek, ki je sicer zaposlen v cerkvi. S strani cerkvenih krogov je namreč dobil navodilo, da pred ali po končani maši nikogar ne sme pustiti žicati. Ko me je zagledal, se ni obregnil obme, ampak je prijazno pustil, da smem prodajati. Opazil je bil, da niti ne žicam, niti nisem vsiljiv. Velikokrat se sicer nahajam tam pred začetkom maš ali po tem, ko ljudje odhajajo iz cerkve. No ja, Možakar mi je za nameček dal še 4 €, kar je več od običajnega prispevka. Priznati moram, da zadnje čase Kraljev ne prodajam z nekim veseljem, to mi v večji meri predstavlja odpor, tako rekoč nujno zlo. Ne uživam več v tem in resno razmišljam, da bi začel početi kaj drugega ...

Stripi

SLAB DAN

V soboto sem prodajala časopis na glavni tržnici. Bilo je lepo vreme in upala sem, da bo prodaja dobro šla, saj je ljudi kar mrgolelo. Vendar temu ni bilo tako. Hodili so mimo mene, kot da me ni. Tu pa tam je kdo

odzdravil, to, da bi mi uspelo kaj zaslužiti, pa se ni zgodilo. V takšnih trenutkih človek zgubi upanje, iz tebe potegne še tisto malo veselja, ki ti je preostalo. Med množico brezbriznih ljudi se je končno le našel nekdo, ki mu ni bilo vseeno. Ravno si je naročal burek, ko sem mu ponudila časopis. Odgovoril je, da ne bo bral, lahko pa se mu pridružim pri malici. Seveda nisem oklevala. Naročila sva vsak svoj burek, se usedla na klopco in v miru pojedla.

Anistella

DOBRA GOSPA

Ko sem zadnji teden delal na svojem delovnem mestu v Kosezah, je šla prodaja prve pol ure kar v redu, saj sem naredil okoli 20 €. Nedolgo po tem, ko sem zasedel običajno mesto, je prišla do mene redna stranka, ki zmeraj kupi Kralje od mene, za povrh pa me brez izjeme (torej vsakič) povabi na kavo in klepet. Moža več nima, je pa nekoliko v letih, zato je vesela, da se ima s kom pogovarjati. Pa saj sem tudi jaz. Revijo, pravi, kupi tudi zato, da prebere anekdote iz prodaje ter tako vidi, kaj se na ulici v resnici dogaja. Če je objavljena kaka moja (anekdota), me zmeraj pohvali in spodbuja, naj še naprej pišem za revijo. Moj trud in vztrajnost še dodatno nagradi. Hvala, gospa!

Perice

ČUDEŽ

Nekega dne, bil je bolj turoben dan, sva se s prijateljem odpravila v center mesta poizkusit srečo (s prodajo). Že takoj moram priznati, da je bila ta sreča bolj nesreča, kot kaj drugega. Po približno pol ure, ravno sva uspela priti do Prešernovega spomenika, se je namreč razbesnela strašna nevihta. Vprašal sem prijatelja, kaj nama je storiti. Ob napetem tuhtanju sva se premaknila pod nadstrešek, tam pa je že vedril en prodajalec. Vsi skupaj smo si belili glavo z vprašanjem, kaj zdaj, in prišli do sklepa, da moramo prodajalci

držati skupaj. Kdo pa bo, namesto nas?! »Zaloga mora biti,« je iznenada dejal najin kamerad in iz nahrbtnika potegnil steklenico. Očitno ga ni brezdomca pod sčncem, ki ne bi imel kadar koli s sabo vsaj nekaj pijače, saj tako lažje premostiš raznorazne tegobe. Naše delo je resda častno, ampak marsikdo ga dojema kot sramotnega. Torej, najin znanec je vsakemu od naju dodelil enega »jankoviča« (za nepoznavalce to je najcenejše Mercatorjevo pivo), rekoč: »Res je cenejši, je pa čisto dober. Na zdravje vseh prodajalcev bomo spili ta pir, potem pa bo spet zasijalo sonce in bomo lahko delali naprej.« In res, potem se je zgodil čudež. Še preden smo spili do konca, je začelo sonce prav nabijati.

Perice

KORISTNO JIH PORABI

Ko sem nekoč prodajal Kralje, na svojem običajnem mestu (slab dan), pride mimo mene razred šolarjev. Iz gneče se izlušči, punčka pristopi in mi izroči 20 €. Sprva nisem vedel, kaj naj naredim. Bilo mi je kar malce nerodno vzeti denar od 10-letnega otroka, zato sem hotel steči za njo, da ji ga vrnem. Vendar so bili s sošolci že na peronu in je v gneči nisem zapazil. 2,3 dni kasneje pride do mene nek moški in preveri, če mi je deklica dejansko dala denar. Izkazalo se je, da je bila njegova hčerka, zato sem pomislil, da bo zagotovno jezno terjal denar nazaj. V resnici pa je žarel od ponosa nad ravnanjem hčerke in še sam pridal 20 €.

Marko Nakrič-posthumno

Športni Kralji ulice:

OTVORITEV BALONA ZA BEŽIGRADOM

Naš prostor za rekreacijo (ta se sicer odvija vsako sredo od 15.30 pa do 17.00 ure) so prenovili. Po poletnih mesecih, ko smo se v vročini in dežju podili po igrišču v Tivoliju, smo se vrnili v Balon. Odpritev se je odvijala kot turnir treh ekip, kateremu je sledil slavnostni del z zanimivo tiskovko, na kateri je delo našega društva predstavil Bojan.

Čeprav je bila to čisto prijateljska tekma, ne bi bili Kralji ulice, če ne bi imeli ob sebi nekoga, ki ne razume, za kaj gre. Tokrat smo izključili vratarja, ki je svojo jezo stresel kar na sodnika. Če izvezamemo omenjene izpade, je odpritev minila v čudovitem vzdušju z odličnim golažem in veliko zabave ...

Športna sekcija in tudi celotno društvo Kralji ulice bi se radi iskreno zahvalili športni zvezi Ljubljane in športnemu društvu Triglav za omogočene pogoje vadbe in igranja nogometa. Ravno zaradi njih smo vedno boljši in bolj prepoznavni na raznih turnirjih. Bojan in ostali Kralji bodo morali počasi morali narediti več prostora za vse pokale in priznanja, ki smo jih že ali jih še bomo zbrali.

Mitja Križančič

NOGOMETNI TURNIR V MURSKI SOBOTO

Na precej hladen dan smo se člani športne sekcije Kraljev ulice odpravili na nogometni turnir v Mursko Soboto, kjer so poleg nas igrale še tri romske ekipe.

Pot do Murske Sobote je kljub avtocesti še kar naporna in se vleče, zato smo imeli nekaj postankov. Na asfaltnem igrišču smo igrali v zasedbi 5-1, kar nam nekako bolj ustreza. Škoda, da je bilo slabo vreme, ker verjamem, da bi turnir v lepem vremenu izpadel zelo v redu. Kljub borbenosti smo zasedli 4. mesto, za kaj več pa nam je zmanjkal gol razlika, saj, če izvezamemo ekipo iz Maribora, smo bili ostali kar izenačeni. Najpomembneje je, da smo se vrnili z novim pokalom. Sašo,

organizator tega turnirja, je dejal, da bo drugo leto turnir potekal v avgustu in bo poskrbljeno tudi za hrano in pijačo. Torej, naj živi leto 2014. Sicer pa je na počivališču vsak izmed nas zmazal velik sendvič in se okrepčal s hmeljnim napitkom. Seveda brez zapletov ni šlo, saj je Janijev sendvič skrivnostno izginil, a ne med nami, ampak že na blagajni v trgovini. Na računu je bil, v kombiju pa - začudo - ne. Najvažnejše pa je, da smo skupaj preživeli še en lep dan in se, razen Chrisa, ki je malo oral po asfaltu, vrnili vsi celi.

Mitja Križančič

NOGOMETNI TURNIR PROTI RASIZMU V HRASTNIKU

Športna sekcija Kraljev ulice se je udeležila nogometnega turnirja, ki je s sloganom »Proti rasizmu« potekal v Hrastniku. Organizacija je bila popolna, le vreme je nagajalo, kar pa udeležencev ni zmotilo oziroma ni preprečilo ekipam, da bi prišle. V prijateljskem vzdušju in z dobrim namenom smo dosegli četrto mesto. Tokrat nam je resnično malo manjkalo do tretjega mesta in pokala. Morda je zmanjkalo ravno tisto, kar smo porabili za obvezni prepir. V vsem, kar je bilo na tem turnirju super, saj je bil konec koncev organiziran proti nasilju, me je zmotilo dejstvo, da nekateri nikakor nočejo dojeti smisla in s svojimi izpadi grdo rušijo vse, za kar se drugi trudimo. Dretje,

pljuvanje po sodniku in medsebojni spori kratko malo ne sodijo na takšne tekme.

Vsi, ki so ta turnir organizirali, so se resnično potrudili in ga kljub dežju odlično izpeljali. Hrana, pa čeprav brezmesna, je bila odlična. Verjamem, da bomo naslednje leto igrali v lepem in sončnem vremenu in da zagotovo prinesemo pokal. Kar pa je najpomembneje, prizadevali si bomo, da bo namen turnirja dosežen.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili organizatorjem za povabilo.

Mitja Križančič

HIŠA EKSPERIMENTOV PO NAŠE

S strani Hiše eksperimentov smo bili deležni sila prijazne pobude oziroma prilagoditve, da si ogledamo, predvsem pa na lastni koži preizkusimo raznovrstne eksperimente. Morda je napak, da ljudi od ogleda odvrnejo zadržki, eden takih je denimo predsodek, da je hiša namenjena predvsem otrokom. Temu namreč še zdaleč ni tako. Tudi ni potrebno ali zahtevano določeno predznanje s področja naravoslovja, niti ne nadarjenost. V bistvu je edini pogoj, da se 100 % prepustiš in v sebi spet najdeš primarno človeško žilico – željo po odkrivanju in raziskovanju. Prvotno je bilo za ogled prijavljenih kar nekaj kandidatov, vendar se je seznam kasneje nekoliko skrčil. Na raziskovalno ekspedicijo smo se odpravili štirje in to se je v nadaljevanju izkazalo za prednost. V času, ki je sicer namenjen skupinskemu ogledu in je omejen na uro in

pol, smo na ta račun namreč lahko *popasli več firbca*. Prijazno osebje nam je uslužno priskočilo na pomoč in nam svetovalo, kadar nismo bili povsem prepričani, kako se poizkusa lotiti (navodila za potek so sicer pisno podana ob vsakem poizkusu posebej). Čas je še prehitro minil, mi pa smo prišli do enoglasnega zaključka, da bi bilo vredno vajo v kratkem spet ponoviti.

Udeleženec Drago Pantelič o obisku Hiše eksperimentov:

Meni osebno je bil ogled zelo zanimiv, saj sem določene eksperimente sploh prvič videl. Pomenijo mi nekaj povsem novega, saj v življenju, še sploh na ulici, večinoma naletiš na ene in iste stvari. Povedano drugače: nič te ne more posebno presenetiti. Zato bi vsakega povabil, naj si na lastne oči ogleda in se

foto: MG

prepriča, da ne gre za stran vržen čas ali denar.

Pripravila MG

»NAPAD« NA TOŠKO ČELO

Dan D: 15. 10. 2013

Zbor: dnevni center Kraljev ulice, 9:30

Udeleženci: kapetanka Tanja, poročnica Monika, poročevalec monsignor Arne (v tej, drugi vlogi za vsak slučaj – če bo zaradi preizčrpanosti bojnikov potreben pokop) in ostali, ki poimensko niso pomembni, saj so le »kanon-futer«.

Vreme: ugodno

Po postroju na dogovorjenem izhodišču smo se napotili proti Bavarcu, kjer smo se dodobra založili s terensko hrano (sendviči, jabolka, voda).

Odhod z 8-kolesno »Patrio« LPP-ja do Podutika, zadnja postaja petice, točno pod hribom. Cilj: Toško čelo

Naš izvidnik Drago nas je po skrivnih poteh spretno vodil mimo vseh sovražnikov in zased

(strupene gobe in kostanj), za vsak slučaj pa smo se pogovarjali šepetaje, čeprav smo po drugi strani prav po medvedje lomastili po gozdu. Sreča je pač na strani pogumnih! Po dobri uri lomastenja in upočasnjenem gibanju, posebej enega, ki nas je stalno oviral, ker se je pač oziral za gobami, smo nekoliko omilili tempo. Disciplina je drastično padla, vodji pa – nič. Ženski, kaj pa drugega. Ampak jaz o vsem samo poročam, zavarovan z modrostjo, bančno kartico in pri Triglavu. Kljub vsemu smo neopaženi napadli kočo na Toškem čelu, ki ni bila varovana, toda premetena lastnica se je znala postaviti zase. Zavajala nas je z moštom in ubijalsko kavo, tako da smo priznali poraz gorski roži (pri 60-ih :-). Ostali nekoliko bolj kot jaz, ki sem v vlogi poročevalca ohranil zdrav razum. Soborec, gobar, domnevno

sovražnikov agent, nas je, nazaj grede zapeljal po drugi, daljši poti skozi gozd, poln strupenih gob in kostanja. Verjetno zato da bi pridobil na času, vendar se njegovi sovražni pajdaši – štrumfi – niso prikazali. Zopet smo jo srečno odnesli. Ko smo prišli na cilj, tam ni bilo naše »Patrie«, zato smo določili marš do naslednjega cilja. Glej ga zlomka, povsem po naključju smo naleteli na povsem drugo »Patrio«, ki pa je ustrezala našemu namenu, zato smo jo zajeli s karticami Urbana in jo prisilili, da nas je prepeljala do naše baze: žive (kot so bili soimenjaki v Andih), utrujene, toda zmagovalce. Med potjo nazaj smo si razigrano zapeli Kekčevo pesem, kdo pa je ne pozna ...

(Humorno nastrojeni) Arne

NAŠI LIKOVNIKI V JALLI JALLI

Po razstavah v Španiji (Prado), Franciji (Louvre) in Benetkah je slavna likovna sekcija končno priromala še v naše kraje. Točneje 5. 10. v Jallo Jallo na Metelkovi. (Ne povsem resno vzeti navedb zgoraj :-)). Hotel sem samo poudariti, da smo tudi mi, umetniki, pravi posebnosti, pa čeprav nimamo ravno dostopa do visoke umetnosti ali njenih ustanov. Razstava je bila kolaž različnih del posameznikov, ki so jih ustvarili z različnimi materiali (voščenke, olje, glina, steklo). Na licu mesta so se za nameček izkazali z izdelano tehniko priprave hrane, pijače in

peciva. Izgledalo je, kot bi bili sir, kruh, sokovi, vino in piškoti dostavljeni iz Pariza, čeprav je šlo zgolj za dobro voljo organizatorja razstave – Jalle Jalle. Obiskovalci so sicer večje zanimanje kot za naše umetniške pokazali za Da Vincijevo *Zadnjo večerjo* in torej navalili na dobrote na mizi. Likovna sekcija Kraljev obstaja zdaj že nekaj let in ohranja svoj pogled na umetnost, kot tudi na smisel ustvarjanja, ki je poleg druženja dvakrat tedensko poslušanje glasbe iz Youtuba, izmenjava mnenj, zraven pa sodi še običajna zafrkancija. Vse skupaj se kaže v

foto: arhiv KU

dobrem vzdušju, zato tudi tako radi prihajamo na ustvarjalne delavnice in zanesenjaško načrtujemo nove razstave, kjer bomo predstavili rezultate našega dela.

Arne

S KOLESOM V CENTER ŠPORTNEGA SVETA, 2. DEL

Eko maline in medijska pozornost

Zaradi občasnega klikanja v zadnji osi sem spremenil načrtovano pot in se povsem slučajno znašel v Guči. Med prilagajanjem poti se sploh nisem zavedal popularnosti tega kraja, pa tudi v mestecu samem tega verjetno ne bi opazil, če ne bi naletel na gospoda Dragana.

Upokojeni učitelj fizike me je nagovoril in me s kolesom vodil skozi mesto, na poti proti športnemu centru, ki mi ga je predlagal za opoldanski počitek, pa mi je pokazal še slavn kip, kjer se vsi fotografirajo. Odpeljala sva se do lokacije glavnega odra, kjer so me ustavili novinarji iz srbske televizije, in z mano posneli poluren intervju. Neverjetno, s kakšnim zanimanjem sta me novinarki spraševali o mojih potepanjih. Dal sem jim vizitko in obljubili so mi slike ter reportažo. Kot mi je že v navadi, sem se tudi tokrat (osmi dan na poti) znašel na višjem hribu (Goč), čeprav bi imel več možnosti pri izbiri položnejše alternative. Mnogi so me skušali prepričati, naj raje izberem drugo pot in se med mojim vzpenjanjem čudili, zakaj rinem ravno tukaj.

Tudi tokrat se je izkazalo, da sem se prav odločil, čeprav sprva nisem bil prepričan v to, med neverjetno strnim vzponom pa sem se dodatno spraševal o smotrnosti svoje trmoglavosti. Če niti ne omenjam nadležnih mušic!

foto: osebni arhiv

Za invazijo le-teh sem srečal par pohodnikov, ki prihodnje leto planirata izlet v slovenske planine. Nataša je bila čisto navdušena nad mojim nenavadnim kolesom in se je slikala, posnela filmček, ter se kar ni mogla nehati smejati.

Ker so bile mušice vztrajne, smo nadaljevali vsak svojo pot. Jaz sem si pomagal z vejo, kot s pahljačo, vmes pa počasi lezel naprej in že razmišljal, kje se bom ustalil za tisti dan ... Bil sem utrujen in čutil sem ahilovo tetivo, hribu pa zlepa ni bilo videti konca.

Kako uro kasneje je poleg mene upočasnjeval avto in nagovorila me je Maja ter me povabila na okrepčilo na njihov vikend na vrhu planine. Razložila mi je, kako do njih, in obljubil sem,

da se oglasim. Do vikenda naj bi imel vsega skupaj 10 kilometrov. Po 8 km naj bi pri tabli Eko maline zavil levo. »Eh, teh 10 km bom pa že zmogel!«, sem si rekel.

Pa ni šlo tako gladko ... Nekaj časa je kazalo na dež in tako strmega vzpona si kljub serpentinam nisem predstavljal. Še nikoli nisem vozil s toliko prtljage. Vmes mi je hitrost večkrat padla celo na 0 km/h. Moja edina želja je bila, da ostanem suh in da kmalu zagledam tablo Eko maline. Eko maline. Eko maline.

foto: osebni arhiv

Nekje po dveh urah polžjega vzpenjanja v hrib zagledam tablo EKO z velikimi črkami in nekaj drobno pripisanega. No, tisto nekaj sem si živo predstavljal ... Maline. In res so bile. Na cilju sem, uspelo mi je! Samo upam lahko, da ni več vzpona. Je pa spust ... Kaj je pravzaprav bolje? Ah ja, nazaj bom šel šele jutri ...

Na svoje veselje zagledam Majo in Nebojšo, kako kolesarita proti meni, da ne bi kje slučajno zgrešil poti. Nikoli prej me nista videla in ničesar nista vedela o meni, pa ju je vseeno skrbelo, zakaj me tako dolgo ni. In tako sem osmi dan poti prespal v topli postelji na 900 m nadmorske višine, na planini Goč. Maja, Nebojša, njun sin Luka in njegova babica so me sprejeli za svojega, me pogostili z odlično malico, kasneje pa še s čevapčiči in domačim kajmakom ter neke vrste svežim sirom. Tudi šilce žganja ni manjkalo!

Kaj bi se zgodilo, če bi na Majino vprašanje odvrnil: »Ne hvala, ni treba«, kot so nas učili, ko smo bili otroci. No, ta del bontona prepuščam drugim. Na poti sem se naučil, da nikoli ne smeš reči ne.

Pri nas pa se je zmeraj vprašalo še drugič in potem si lahko privolil. Kaj pa, če te ne vprašajo drugi? Tudi če mi kdo ponudi kavo, ki je sicer ne pijem, ne bom odklonil, ampak preprosto povedal, da bi pa raje čaj ali kaj drugega ...

Na obisku v opekarni gospoda Moše

Naslednje jutro sem si privoščil palačinke z marelično marmelado in od Lukove babice

dobil še domač sirup iz gozdnih jagod. Sledil je dolg in zelo prijeten spust. Kilometri so kar leteli. Po premoru se mi je letos prvič zgodilo, da sem 10–15 km vozil z zategnjeno ročno. Ja, težko bi razložil, kako se to sploh lahko zgodi, ampak vsekakor ni bilo zadnjič... Opoldne sem peljal mimo krasne restavracije na samotni lokaciji in opazil lastnika na strehi. Odpeljal sem že mimo, ko sem začel razmišljati, da bi to lahko bila dobra lokacija za klepet in počitek v senci. Na takšne priložnosti moram biti bolj pozoren, namesto da se toliko obremenjujem s kilometrino. Samemu sebi sem že dokazal, da lahko tudi zelo počasi naredim 100 km na dan. Med proučevanjem svoje trenutne lokacije sem se zavedel, da se moram več ustavljati in navezovati stike, drugače bo Srbija kar prehitro mimo ...

foto: osebni arhiv

Takoj, ko sem zagledal manjšo proizvodno halo, z dvoriščem polnim rdeče opeke, sem izkoristil priliko. Ustavil sem se, naredil fotografijo in po krajšem premisleku zavil na dvorišče. Odločil sem se, da si ogledam proizvodnjo, sicer pa več, kot ne, ne morejo reči. Napotil sem se proti delavcem, ki so počivali v senci.

Ko sem se približal poslopju, so me obljajali kar trije psi in se skušali besno sneti iz verige. Nič kaj prijeten občutek. Skozi okno je pogledal lastnik in me vprašal, kaj želim. Gospod Moša je bil malce začuden, da me zanima njegova proizvodnja, a obenem dovolj prijazen, da mi je vse razkazal.

Ponosen je na svojo peč. Na dan naredijo okoli 30.000 opek, od teh posamezna tehta cca 3 kg. Naravno jih sušijo na soncu, zložene v vrste, kjer pokrite čakajo na pečenje. V peči se pečejo 3 ure, ta pa je ves čas aktivna z delujočimi in nedelujočimi prekati vred. Ena stran je namenjena zlaganju svežih opek, druga stran pa je tačas aktivna. Opeko izvaža v Bolgarijo in na Madžarsko, zato imajo svoje a-teste, s katerimi kontrolirajo kvaliteto. Vesel, da sem si imel priložnost ogledati proizvodnjo opeke, sem se počasi odpravil naprej.

Peter Osterveršnik

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

MAXIMA CULPA, 2. DEL

monika.buhancic@kraljiulice.org

Tisti, ki redno prebirate naš časopis in med drugim tudi mojo kolumno, veste, da Vam dolgujem nadaljevanje začete teme. No, pa dajmo ...

Zadnji tekst sem končala z izjavo obtoženega očeta Murphyja. Ta je, kot lahko predvidevate, med ljudstvom vzbudila ogorčenje in zgražanje. Razlaga, da je zlorabljal otroke iz lastne dobrote in z namenom, da je nase prevzel njihove grehe, je bila seveda nič več in nič manj kot »pesek v oči«. Na splošno vera, odkar obstaja, povzroča ogromno nesporazumov, sovražnih odnosov pa tudi vojn. Najbolj očitna med vsemi je bila od začetka pa do danes »vojna« do žensk. Če dobro premislite, s(m)o bile ženske že od vsega začetka obsojane, stereotipno obravnavane kot nekaj slabšega in celo manj vrednega. Ljudje so v Bibliji preprosto preslikali svoje poglede. In prav vsi so bili moški. Ženska je kriva za izvirni greh, ženska je odrezala Samsonu lase in mu odvzela moč, ženska je zahtevala glavo Janeza Krstnika, ženska je bila tista, ki je zapeljala kralja Salomona stran od ljudstva in od vere. Ženske so v Bibliji predstavljene hujše od Egipčanov in Rimljanov. Če bi le bilo izvedljivo, bi vlogo Judeža pripisali ženskemu liku, vendar se teksta ni dalo tako prilagoditi. V modernem času je težko slediti nauku, ki tako neposredno deli moške in ženske na dve popolnoma nepovezani celoti. Ljudje v cerkvi nič več ne čutijo. Tam se dolgočasijo, a iz navade še kar zahajajo tja. Večina z vprašanjem, le kaj bi rekli sosede in sorodniki, če bi naenkrat prenehali zahajati tja in bi prakticiral vero kar doma. Bog je tako ali tako vsepovsod in menda celo Kristus sam ni podpiral ideje, da bi se v njegovem ali v imenu njegovega Očeta gradilo cerkve in svetišča. V teh zgradbah krožijo ogromni denarci, Bogu pa naj bi tam služili najbolj nematerialistični, skromni in pohlevni med nami. V vatikanskih kletah se skrivajo nepredstavljiva bogastva, predvsem v zlatu, umetninah in relikvijah. Ravno zato so ljudje tako zelo zmedeni ob novem papežu, ki je že takoj ob uradnem nastopu izjavil prej nepredstavljivo; spal bo v skromni sobici z običajnim ležiščem, odrekel se je znamenitim rdečim čevljem, blindiranem papamobilu, prstanu, umival je noge

kriminalcem in brezdomnim, za istospolno usmerjene pa dejal, da jih je takšne ustvaril On in da jih sam nima pravice obsojati. Obljubil je natančen vpogled in še natančnejšo preiskavo spolnih zlorab, omenil možnost, da bi se duhovniki imeli pravico poročiti, pa da bi se končno lahko uveljavile ženske duhovnice. Skratka ni in ni konca spremembam, ki jih je že in jih še želi uvesti Jorge Mario Bergoglio, množicam veliko bolj poznan pod imenom Frančišek. O izbiri svojega imena je med drugim dejal: »Frančišek je človek miru. In tako je prišlo v moje srce ime Frančišek Asiški. Zame človek ubožstva, človek miru, človek, ki ljubi in varuje stvarstvo. Tudi mi nimamo zadosti dobrega odnosa do stvarstva danes, mar ne? Je človek, ki nam bo navdihnil ta duh miru, človek ubožec ... Ah, kako bi želel Cerkev ubogo in za reveže!« Mnogo vernikov, ki so že pošteno podvomili v Cerkev, je od njegove izvolitve naprej ponovno začelo graditi na veri. Kar nekaj napovedanih sprememb je direktno ali indirektno povezanih s tem, da bi se morale zlorabe počasi pregnati iz cerkvenih krogov. Kakorkoli pa že postavimo, za zlorabe ne sme biti prostora nikjer! Še posebej pa verjamemo, da so naši otroci varni tam, kjer naj bi vladalo dobro, dobrota, ponižnost, nepokvarjenost, nesebičnost in vse ostale vrline, ki človeka spodbujajo k temu, da je tudi v njem čim več takšnih in podobnih lastnosti. Nikakor pa ne slabosti, ki škodujejo in zaznamujejo tiste med nami, ki so še premladi, da bi si sami pomagali ali pa da bi si bili sposobni poiskati pomoč brez strahu pred posledicami. V mesecu, kot je december, ko vse kar vre od praznikov, povezanih z verami, se moramo ljudje zamisliti nad seboj in predvsem poiskati pomanjkljivosti pri sebi. Raje pomagajmo, kot pa da obsojamo! Srečno vsem ljudem, ki ste si vzeli nekaj minut časa, kupili časopis od brezdomne osebe, si nato utrgali nekaj trenutkov in dejansko prebrali kakšen stavek v njem ... Konec koncev so ti namenjeni Vam in to od vseh nas, ki tipkamo, rišemo in pišemo že sedmo leto zapored.

Vaša Biba

Corey Taylor, vir internet

IN MEMORIAM MARKU NAKRIČU

Zame je bil vedno Mare – Care; car med Kralji ... :-). Prvi in do zdaj edini Kralj ulice, ki je sodeloval v Big Brotherju ... in zdržal nekje do polovice serije. Postal je tako prepoznaven in popularen, da je prvi imel svoj krog rednih strank, ki so pri njem kupovale naš časopis in da so mu slovenski bogatuni plačali študij novinarstva (no ja, prvi letnik, potem je zadevo opustil, saj je raje špilal amaterskega poročevalca in humorista za Kralje). Ampak najboljši je bil na odru. OdPisani, naša gledališka skupina in v

Marko v akciji - nastop OdPisanih

foto: Pedro Campos

bistvu njegova ožja družina (Maretovi sorodniki – brez zamere; z nami si je bil zadnja leta res blizu), se ga spominja kot tistega, ki je vedno hodil redno in pravočasno; ki je za mnoge bil *stranger*, za nas pa *Texas ranger*; ki je včasih *stand up*, včasih pa *lay down* in katerega duh ostaja z nami in se ga nikoli ne bomo mogli znebiti. Saj nam je hudo za njim, res, ni nam vseeno, ampak tisti, ki smo ga poznali, vemo, da bi on sam hotel, da se od njega poslovimo v vedrem vzdušju, kakršnega je tudi sam ustvarjal in ga nesebično in neprofitno delil z nami. Zatorej, Mare, še par butastih štosov: Naj ti rožice cveto (dišalo pa bo) ... Bil si vse, le Narkič ne ... Bog se ne ukvarja z neumnostmi, ti pa si se ... S temle besedilom ti OdPisani

OdPisani vadijo v KUD-u

foto: arhiv OdPisani

hočemo povedati nekaj lepega in tudi, da smo te imeli radi, hkrati pa smo se od tebe poslovili na najbolj odpisan način. Priredili smo *stand-up* pred dnevnim centrom Kraljev ulice, v sredo, 13. 11. ob 14h.

OdPisani

Mare, hvala ti za vse, sicer pa, saj veš, ostal si med nami za vedno. Se vidimo tam, ti naš Kralj ulice ...

Taubi

Lea Artist Mihalič

Prijatelju

Žal nas je tudi moj soimenjak Marko dosti prezgodaj in zato toliko bolj nepričakovano zapustil. Prijateljela sva od ustanovitve Kraljev ulice in to naju je, poleg pisanja, držalo skupaj. Poleg tega pa kajpada bohemsko življenje in izražanje našega načina življenja, ki je neizmerno krut. Imel sem ga rad kot prijatelja in sotrpina, marsikatero sva »skupaj razdrla« ter kasneje zakrpala, če se je in kolikor se je dalo. Bil je sin srbskih staršev, rojen v Sloveniji, zato je govoril slovensko kot mi in ne bi niti pomislil, da je »Srbin«. Pisal je čudovite članke za Kralje in se kulturno udeleževal v gledališki skupini OdPisani, skratka, bil je aktiven na tisoč in en način. Tako priden, da je bilo res lepo videti in vredno vseh pohval. Nasproti njemu sem prava lenoba, vendar vam na tem mestu obljubim, da se bom poboljšal že zaradi njega in iz spoštovanja do njega. Res je neusmiljena, ta naša klošarska usoda! Dodal bi samo še tole: sotrpini, držite se in ustvarjajte ter izražajte svoje mnenje s pomočjo člankov v Kraljih. Tako lahko prikažete situacijo, v kateri se nahajamo, ki je vedno hujša, najbolj zaksrbljujoče pa je, da nas je vedno več.

Zvesti prijatelj in pisatelj ter še en Marko - Pavlin

Le zakaj si tako kmalu odšel, Marko Nakrič?

Marka Nakriča sem spoznal nekega popoldneva pri Prešernovem spomeniku. Sedel sem poleg in se začel pogovarjati z njim. Takrat me je vprašal, če vem, kje ima društvo Kralji ulice svoje prostore. To je bilo davnega leta 2007! Od takrat naprej sva tudi sodelovala kot soigralca v gledališki skupini, ki je delovala v okviru društva. Z Markom sva bila

Prijatelja - Skupaj z Gregorjem Hannom

foto: arhiv KU

svojevrstna posebneža, namreč kadar koli sva se učila gledališko vlogo, sva se umaknila od soigralcev in si za uvod povedala vsaj sto vicev, potem pa sva šla na oder in odigrala vsak svojo vlogo. Zdaj več ne živim v Ljubljani in kadar koli sem prišel v Ljubljano, sem ga videl, kako je prodajal časopis na glavni železniški postaji. Odkar se poznavam, se nisva nikoli sprla, namesto tega sva si raje izmenjala kak vic. Teh nama ni nikoli zmanjkalo! Bil je poln optimizma, bil je Gorenjec z napako, saj je vedno dal za kakšno kavo. Marko Nakrič je bil živ dokaz, da predsodek o Gorenjcih ne drži. Dragi Marko, ohranjam te v spominu, kot tudi vse lepe trenutke, ki sva jih preživela na odru ali pa kje drugje. Škoda je le, da te ne bom več imel priložnosti videti in ti povedati kake nove šale! Počivaj v miru, Marko Nakrič.

Gregor (B) Hann

Poslednji pozdrav umetniški duši, ki je bila del utripajočega mesta po imenu Ljubljana. Marko Nakrič je (bil) marsikaj, od stand up komika do amaterskega gledališkega igralca in še kaj vmes. Večina pa ga je poznala kot udeleženca Big Brotherja, čeprav mu je bilo ob omembi le-tega neprijetno. Verjamem, da ste ga večkrat srečali v železniškem podhodu, med prodajo časopisa Kralji ulice, seveda. Kakorkoli, odšel je in mi se ga bomo sem in tja spomnili.

Križar

Največ sva sodelovala ravno v zvezi s časopisom. Iskriv um, tu ni kaj, za nameček pa vselej prisotna pripravljenost na sodelovanje, na ogled stand up-a, koncerta, kino predstave in seveda na kasnejši komentar. Tudi na

udejstvovanje v akcijah z dobrim namenom. Tu in tam sicer nerazumno odlašanje in prestavljanje rokov odaje (prispevkov), ki me je zaaares jezilo. Ampak pri teh letih že vem, da ima vsak kakšno muho. V primerjavi z ostalimi si vselej pokazal polno mero samoiniciative in dinamike, kar sta -vsaj zame- hvalevredni vrline. In za povrh si imel zlato srce. Marko, brez tebe časopis kratko malo ne bo več isti. Še vedno ne morem verjeti, da te ni več med nami, upam pa, da boš zdaj končno svoboden.

MG

Zame si bil vedno Mare Care.

Primož

Mirno pot naprej.

Mare

019
KRALJI
ULICE

RESNICA ALI LE SEN?

Večer. Sedim na gangu in gledam mimo oreha v luno. Ne, ni polna in ne nosi me. Nosi pa me življenje. Idila. Ljubezen do miru okoli sebe. Do sprehodov po gozdu, ki je poln orehov in kostanja. Ljubezen do kmetije, ki mi daje moč in idejo nepozabnosti. Daje mi nekaj, kar se ne najde v nobeni trgovini. Cene ni oziroma si jo določiš sam. Sam si določiš tudi ritem in način. Sam svoj gospodar si in ravno zato najbrž vse tako klapa in se uresniči. Nemogoče je mogoče. Ja, le kako malo je treba, da je človek srečen.

Večer. Sedim na gangu in gledam mimo oreha v luno. Kadim cigareto in moj dih je спокоjen. Srce je umirjeno, saj je za menoj še en uspešen dan v družbi ljudi, s katerimi mislim, da bi lahko preživel ostanek svojega življenja. Kako čudno je to, da kar naprej iščemo svoj prostor pod soncem in smo stalno v neki mrzli senci, ki nas ne pusti v miru. V senci, v kateri ne najdemo svojega lastnega jaza; senci, v kateri nam gospodarijo drugi s stalno novimi nalogami in dejanji, ki nam težijo in ogrožajo naš jaz. Zakomplicirano? Najbrž. Vendar le za tistega, ki se ne najde in se niti ne išče. Zakomplicirano za nekoga, ki bi rad sicer nekaj več od svojega življenja, pa ne ve kako in zato tega niti ne poskuša. Pa tako preprosto je. Le predati se je treba in ...

Večer. Sedim na gangu in gledam mimo oreha v luno. Kadim cigareto in se smejim sam sebi. Misli so mi ušle v preteklost, ko sem kot idiot še hodil v službo in razvažal hrano po Ljubljani. Plače ni bilo prave. Delo vsakodnevno, tudi do 14 ur na dan. Živci na koncu. Psiha v kanalizaciji. Organizem v človeškem luna parku na vlaku smrti. »Hja, boš dočakal penzijo,« mi je govorila mati. Penzijo? Kaj je to? To sploh še obstaja?! Delam po cele dneve in prijavljen sem le za polovični delovni čas. Mati? Kaj bom imel od te penzije? Se tako delo sploh splača? Smeji se mi, saj sem našel svoj kos življenja. Našel sem prostor pod soncem. Mir. Tišino. Gang. Potrebujem morda še kaj več? 1.000 evrov? Kaj bom z njimi?! No, brez pretiravanja, tudi za njih bi se našel prostor, ampak brez njih pa tudi ne bom umrl. Le zakaj? Zelenjava na njivi lepo uspeva in gozd je poln zakladov – lačen ne bom. Drva smo nabrali in grelo nas bo vso zimo. Torej, kaj mi še manjka?

Večer. Sedim na gangu in gledam mimo oreha v luno. Kadim cigareto in ... Kaj me čaka v prihodnosti?! Briga me. Jutri bo nov dan. Živim le za danes.

Taubi

foto: osebni arhiv

Gostujoči kolumnist:
Roman Kuhar

ČRNE MISLI

020
KRALJI
ULICE

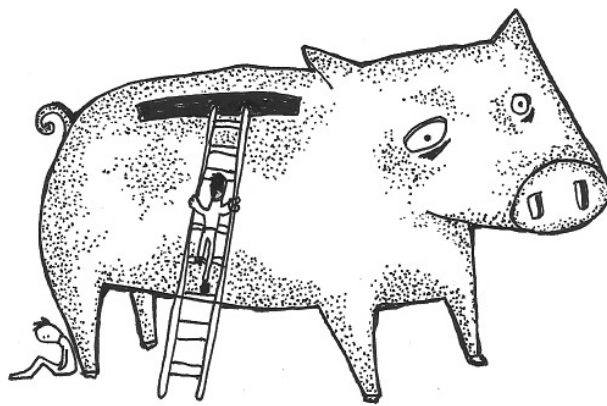
V zadnjih tednih se ne spravim iz pesimističnih, črnogledih in včasih že nekoliko resigniranih pogledov na državo, v kateri živim, in življenje v njej. Berem o hvalevredni potezi gostinca, ki se je odločil, da bo hrano brezplačno ponudil tistim, ki si je ne morejo plačati. Pojasnjuje, da tako ali tako vsak večer, ko zapre gostilno, že pripravljeno, a neprodano hrano meče stran. Namesto da bi bila država ob tem le pohlevno tiho, saj so prav čarovniki na pozicijah moči stvar pripeljali v te nerazumne razmere, v katerih ljudje stradajo, se je gostincu obesila za vrat in od njega zahteva davek za obroke, ki jih bo delil zastonj. Red je red.

Na drugem koncu Slovenije človeku podirajo hišo tik pred tem, ko bodo podobne gradnje legalizirali. Pri tem je država natančna in vztrajna do konca, čeprav bo človek zgubil streho nad glavo, po drugi strani pa razni Türki, Jaklič in tisti, ki nosijo priimke, poznane iz slovenskega parlamenta, veselo uživajo v svojih prebogatih, prevelikih in na žuljih drugih zgrajenih hišah. A zakon je zakon.

V krogu, v katerem se gibljem, se vse pogostje govori o odhodu v tujino. In na spletu berem zapise tistih, ki so odšli. Ni lahko in enostavno oditi, pravijo. In čeprav statistika kaže, da se število tistih, ki so dejansko odšli, ni radikalno povečalo (a vendarle se je), je težava bržkone že v tem, da je misel na odhod zaradi razočaranja realna. Je tu in zdaj.

Hkrati se zdi, da vstajniško gibanje, ki je pred meseci vlivalo nekaj upanja, doživlja poslednje izdihljaje. In četudi jih ne, me skrbi, kaj bo dediščina teh protestov. Na televiziji sem namreč gledal oddajo, v kateri so ljudje, ki so bodisi izšli iz teh gibanj ali pa so njihove pobude za nastanek novih strank in nove politike nastale v prostoru, ki ga je oblikovalo vstajniško gibanje, na podoben način večinoma mlatili prazno slamo, kot jo že leta mlatijo nekateri (in res je, ne vsi) zdajšnji parlamentarci. Tisto, česar sem se ustrašil, je to, da sem v teh obrazih prepoznal enake samovšečne, »egotripske« vzorce bodočih nadebudnih politikov, ki se nič dosti ne razlikujejo od vzvišene samovšečnosti sedanjega in preteklih sklicev parlamenta. Zaznal sem isti *modus vivendi*, le preoblečen v bolj všečna oblačila.

Res, kamor koli se ozrem, ob koncu leta 2013 – čeprav tole pišem dober mesec in pol pred koncem leta, ko so za praznično vzdušje že poskrbeli pri najboljšem sosedu: 7. novembra so postavili božične smrekice! – nimam več prijaznih, spodbudnih in optimističnih besed. Še na radiu kar ne zmanjka pretresljivih zgodb otrok, ki lačni legajo spat in čakajo na ponedeljek, ko bodo v šoli po dolgih urah lakote spet dobili nekaj hrane.

Damjan Majkić

Ob teh zgodbah mi družba, v kateri živim, postane do skrajnosti tuja. V njej nič več ne prepoznam ne sebe, ne soljudi, ne (tako ali tako zlagane) zgodbe o uspehu, ne (malce naivnega, priznam) optimizma izpred dvajsetih let. Hitim odpirati svojo denarnico, da komu od teh otrok zagotovim vsaj kakšen obrok več, ker k sreči to še zmorem, a hkrati me ob tem daje nelagoden občutek, da s tem zgolj pristajam na stanje stvari. In ga s tem celo legitimiram. Tisto, kar bi morala biti naloga socialne države, se prenaša na pleča državljanov in državljanek. Država ob tem podeli kakšne plakete in priznanja, da si opere vest – kolikor je te vesti sploh še ostalo –, in mi vsi se malo potrepljamo po ramenih, češ saj smo še zmožni solidarnosti. V osnovi pa vse bolj velja, da je človek kriv za svojo lastno nesrečo.

In tako smo nekako bolj ali manj tiho ob koncu leta, ki se izteka, pristali na zgodbe o ljudeh, ki delajo, pa so tako mizerno plačani (če sploh), da ne preživijo skozi mesec, skomignemo z rameni (in morda potočimo kakšno solzo) ob zgodbah starih ljudi, katerih življenjska pot se končuje tako, da je njihovo človeško dostojanstvo do kraja poteptano (stara gospa na Tedniku novinarki razlaga, da čez zimo ne bo kurila v stanovanju, ker si tega preprosto ne more privoščiti ...), in še malo, pa se bomo navadili tudi na zgodbe lačnih otrok. Kaj pa moremo, kajne, življenje je pač kruto ... Te zgodbe bodo postale kot številke mrtvih na vojaških frontah. Ko jih ubijejo deset, nam zastane dih. Ko jih postrelijo na tisoče, je to preveč, da bi lahko dojeli.

Bo pa medtem rešena kakšna banka. In čisto za vzorec, tako da nas utišajo, bodo žrtvovali kakšnega tajkuna. Baje je treba samo še malo stisniti zobe, pa bo gospodarstvo spet zacvetelo. Čez kakšni dve leti ... ali kako že? Pa kaj, če bo za tisto gospo, tistega otroka, tistega delavca takrat morda že prepozno. Življenje je kruto, kajne ...

Ne, ob koncu tega leta ne najdem optimističnih besed. Vse okrog so zgolj črne misli.

NI RES, DA JE PRI NAS VSE NAROBE. SAJ LE NIČ NI PRAV.

foto: osebni arhiv

Pamflet:

IMAM SVOJE MNENJE, PA SE Z NJIM NE STRINJAM

BLIŠČ IN BEDA DEMOKRACIJE OZ. AMERIŠKI KOMUNIZEM

Volili ste pozitivno Slovenijo, če boste izvolili še Ljubljankiča, bomo v personalni uniji s Srbijo. Zopet hočejo uvajati elektrokonvulzivno terapijo. Gledali ste film Let nad kukavičjim gnezdrom. Postajamo policijska država – prava psihiatrična država na sončni strani Alp. Mogoče ni ravno dobro, da sprivatiziramo vse državne tovarne. Štefka Smrkolj je izjavila, da smo prvi po samomorih, in cinično dodala, da vsaj država nima stroška z njimi. Kaj pa sploh je to država? Še sedaj se dajejo levi in desni. M. A. se zavzema za prisilne delavnice in dela sramoto stranki, v kateri je. Zastrupil je sina in ga spravil v UPK. Ne vem, s kom je več narobe, s psihiatri, ki skušajo ponovno uvajati elektrošoke, ali z neodgovornimi starši. Po Sloveniji je cel kup zavodov, kjer životari 20.000 ljudi, država pa jih tretira kot shizofrenike.

Razmislite malo ...

Horuk, horuk v nove čase tovariši ...

Črtomir Clonsky

FILMOFILIJA, ZADNJI DEL

UP IN ZMAGA

Tole pišem za konec, za čisto zaresni konec vseh koncev, torej za konec rubrike Filmofilija in obenem konec nakladanja ter konec norosti. Želim si, da bi se v slovenskem filmskem prostoru začeli premiki, ki bodo vidni. Že res, da je naša Slovenija majhna in s tem posledično ni namenjenega kulturi prav veliko denarja, še manj filmski produkciji. Kljub temu pa sem mnenja, da filme potrebujemo, kot tudi umetnost in kulturo. Kajti kako bi lahko drugače dvignili že tako osiromašene slovenske filmske izdelke? Kako zadovoljiti ljudi, ki so že z vseh drugih koncev dobro informirani? Ampak kaj, ko me vsakič znova slovenski film razočara, kaj ko sem vsakič znova še bolj pesimističen glede tega, da se bo tukaj res kaj spremenilo. Kaj za vraga? Zakaj med tako malo filmi, ki dobijo sredstva od filmskega sklada, izberejo ravno tiste, ki so res obupno seme za narod, za

sporočilnost in konec koncev za gledalce? Ko odprem oči, se mi zdi, da je realnost neizbežna. Če se že vidi kamere in filmarje, s kupom opreme, lučmi, odsevnik in kupom ljudi, ki imajo vsak svojo funkcijo, svoj kovček odgovornosti in težo posledic v njem, naj bo tudi kak rezultat. Vendar: če boste ravno naleteli na kamero, se tam zelo verjetno snema reklamne oglase ali pa morda prispevek za informativno oddajo. In za povrh največ pozornosti dobijo prav politiki, ki počasi slabijo še ta skromna

sredstva. Če jim mediji ne bi posvečali toliko pozornosti, sami po sebi ne bi več obstajali. Morda pa se ponovi obdobje 80-ih let, ko se bo v zrel dobi kapitalizma začelo dogajati, da se bo reklamne oglase snemalo z boljšim filmskim jezikom in boljšimi kadri ter predvsem boljšo zgodbo, kot jo bodo deležni filmi na tej zemlji naše Slovenije. Konec koncev ne potrebujemo kvantitete, tukaj manjka predvsem kvalitete.

Žigažaga

foto: Žigažaga

Tanja San in Severa:

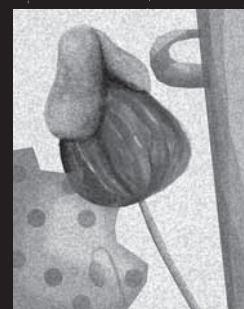
KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN

BOLI ME MATERNICA, KADAR SKAČEŠ PO NJEJ,
BOLI ME ZOBOVJE, KADAR GA POČASI KRADEŠ.
BOLI ME LEVI KOLK, KADAR SI GA SPOSODIŠ.
PRISTAVI ZALJUBLJENO KAVO IN POLOMLJENE PIŠKOTKE,
NAREDI MI ZMENEK IN ME SPUSTI V RIBNIK.
POISKALA SI BOM NAJUDOBNEJŠE MAKOVSKO ZAVETIŠČE,
MORDA BOVA RAVNO TAM SPILI NAJINO PRVO KAVO IN POZABILI NA POLOMLJENE PIŠKOTKE.

SEVERA

RAZPUSTILA BI SE,
S POLOMLJENIMI PIŠKOTI POTOPILA NA DNO POSODE,
Z ENERGIJO V POTOLČENEM MAKU.
OSTAL BI MAK, CVETOČE POLJANE RDEČINE.
MED MOJIM IN TVOJIM KOLKOM,
MED TVOJO IN MOJO ČELJUSTJO, POČASNI SLAP STRASTI.
MATERNICA DUHA, DIH BLAŽENOSTI.
MOJA SI, SVOJA SI.

Severa

Kraljevi recenzor:

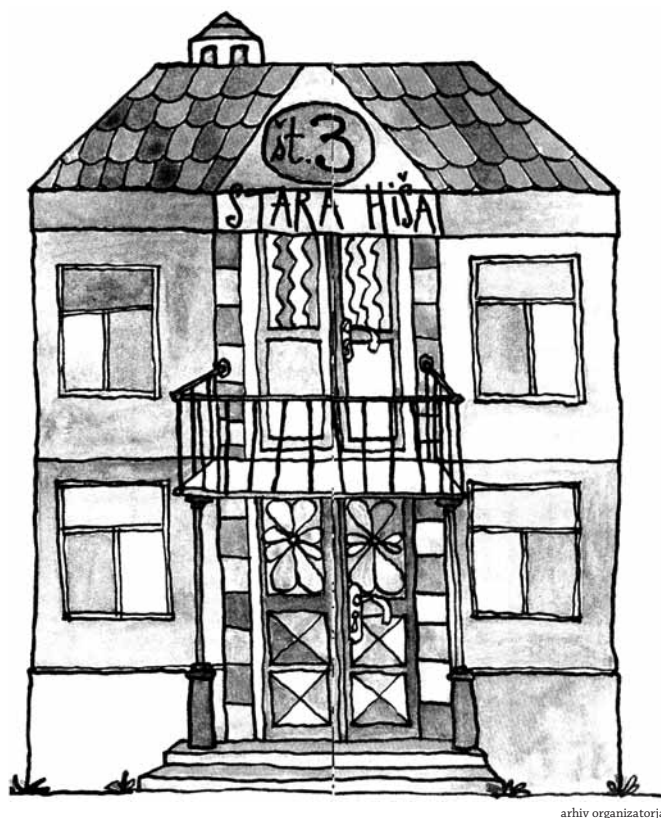
STARA HIŠA ŠT. 3

022
KRALJI
ULICE

V začetku oktobra smo si v Hiši otrok in umetnosti ogledali premiero otroške predstave, ki je po besedah ustvarjalcev hkrati tudi razstava in učna pot, rečejo pa ji tudi izkustveni labirint. »Hiša« trenutno napoveduje tri take predstave, od katerih je prva povezana s temami iz pravljичnega sveta Ele Peroci. Dogodek, ki ga je zasnovala in režirala Irena Rajh Kunaver, je bil zares organiziran kot nekak labirint, kot zaporedje malih čarobnih scen ali kotičkov v zatemnjeni sobi, kjer so se otroci srečali s poznanimi prizorišči iz pravljic Ele Peroci, kot so npr. Stara hiša št. 3 ali Moj dežnik je lahko balon. Izraz labirint je ustrezen samo deloma, saj v njem otroci niso bili izgubljeni, ampak vođeni. Morda bi lahko predstavo opisali tudi kot zaporedje svojevrstnih pravljичnih »delovnih postaj«, na katerih so otroci, usmerjeni in animirani s strani sodelujočih igralcev (ali gledaliških pedagogov?) podoživljali situacije iz posameznih pravljic, tako npr. oživljali staro hišo ali pomerjali klobuke in kostume.

Že pred predstavo in po njej je bilo živahno in zanimivo dogajanje tudi na hodniku, kjer smo se lahko ukvarjali s posebnimi igrali, podobnimi kakim učnim igralom iz Hiše eksperimentov, vendar z rahlim umetniškim pridihom in z manj fizikalno-pedagoškega namena. Na koncu pa smo dobili nekaj skrivnostnih kovčkov, v katerih so bili še drugi skrivnostni manjši kovčki in skrinjice, nekakšne mikro igralne instalacije, ali pa igračke, s katerimi smo se igrali starši ali stari starši današnjih otrok – torej take brez plastike, baterij in digitalnosti. Nekateri otroci so se kar »prilepili« na kako od teh igračk, saj verjetno česa podobnega še niso videli.

Vse skupaj je bilo meni privlačno, čarobno, tudi vznemirljivo, vsekakor pa nekaj precej novega, česar v Sloveniji še nismo videli. Izvajalci obljubljajo, da se bodo predstave (ali instalacije) po času

arhiv organizatorja

približno meseca in pol menjale ter da imajo pripravljenih tudi več kovčkov z igračkami. Torej dogodek, ki ga je mogoče in smiselno obiskati večkrat.

Bojan Dekleva

UDAR PO MOŠKO 2, ŠPAS TEATER MENGEŠ, 23. 10. 2013

Denis Avdić in Vid Valič sta se ponovno preizkusila na odru v zmagovalnem dvojcu in čeprav smo preskočili prvi del, je bilo odlično. Tako se je vsaj zdelo meni, za nameček pa lahko sklepam sodeč po odzivih polne dvorane Špas teatra na noč premiere. Pravzaprav je bila predstava razdeljena na tri sklope; v začetni etapi si je vsak od omenjene dvojice privoščil dobre pol ure samostojnega stand-up-a (vsaj navidez) različne teme, ki pa so imele stično točko in ta je moški v odnosu do (zunanjega) sveta. Teme se zato ponujajo kar same od sebe: moški in ženske, moški in policaji, moški in politika (ali politika nasploh), moški in otroci, moški in pijani moški, pa moški kot družinski mož in moški kot (ne tako osamljen) samec. Denis se je v svojem delu bolj osredotočal na Bosance in njihove, če jih primerjamo s Slovenci, večinoma ne tako zategnjene poglede na življenje, Vid pa je več časa namenil politiki, užitkom samskega življenja in na to vezanim taktikam osvajanja, če omenim samo nekaj tem. Za veliki finale sta se skupaj pomerila v argumentih bodisi ZA družinsko življenje in otroka (Denis) bodisi ZA samsko življenje (Vid), skratka življenje brez obveznosti, ki prav tako terja celega moškega. Temu ni treba ravno vstajati sredi noči oziroma če že, to počne iz popolnoma drugih razlogov. Čigava je pretehtala, lahko vsak presodi sam, sicer pa se ni treba odločiti, zadosti je že, da se nasmejiš oziroma se ne prenehaš smejati.

MG

foto: Dejan Nikolić

VEČ KOT MED, KINODVOR

Dokumentarni film z naslovom *More Than Honey* ali v prevodu *Več kot med* je nastal v letu 2012, režiral pa ga je Markus Imhoof. Ko bodo izumrle čebele, bo izumrlo človeštvo, tako je trdil Albert Einstein. Film govori o velikih imetnikih čebeljih panjev, ki s to dejavnostjo pridobivajo kapital. Spraševal sem se, kakšna tehnika snemanja je pravzaprav uporabljena pri posnetkih, ki so sledili letu čebel. Odgovora seveda nisem našel. Film je glede na moje osebno občutje neverjetno lepo posnet. Zgodba se, kot je možno sklepati že iz naslova, dotika čebelarstva na veliko in vprašanja opravevanja, za povrh pa tako imenovanih čebel ubijalk, ki imajo menda boljši med kot udomačene. Ko so Korejci kupovali cvetni prah v Ameriki in ga na korejski strani dobro prodajali, so kupci ročno opravevali drevje – mandeljevce –, saj so tam v večini čebele izumrle, je sledilo vprašanje: ali bolje opraveuje čebela ali človek? In res je bil prizor nenavadno smešen in sočasno šokanten, moč pa mu je bilo slediti v prostorih Kinodvora. Priporočam v ogled.

foto: arhiv Kinodvora

023
KRALJI
ULICE

Žigagžaga

TEREZA VUK: CREEPYATRIJA

Terezino knjigo sem v roke vzel in jo prebiral kar trikrat: ko sem čakal na kosilo v Social klubu, ko sem čakal na zmenek s svojo ljubo in pa doma, v postelji (pa brez perverznih fantazij, prosim!). To je knjiga – sopotnica. Z Jakom sva se strinjala, da je to knjiga za povsod. Edino na WC-ju je nisem bral, tam berem raje revije, kot so *Kralji ulice*, na primer ...

Ni pa to knjiga, ki bi jo vzel v roke in jo z užitkom prebral od začetka do konca. Vsaj meni ni uspelo. Po tej knjigi sem kar preskakoval, asociiral in fantaziral zraven, na glas komentiral, pizdil in se tudi režal. Ker je tako prekleto resnična. Aja, pa še enkrat sem jo vzel v roke. Ko sem jo ponudil v branje in komentar svoji ljubljeni in lepi bodoči ženi, s katero sva se strinjala, da je kar malo naporna.

Primož Časl

Sama je o tem zapisala naslednje. Tegobe, zavite v individualno prepričanje o resnični zaznavi sveta okoli sebe, in misli, napisane v obliki bloga, so krik po stalni pozornosti, ki vsekakor ni mogoča, v kolikor si je ne pokloniš sam. Tereza Vuk, pisateljica *Creepyatrije*, je ena izmed mnogih, ki želijo s svojo direktnostjo in iskreno izpovedjo izstopiti iz ponavljajočega se kroga, ki se ustvari v svetu omamnih substanc, in to stori na način, ki ima osebno noto, vendar je še vedno potopljen v kolektivno izpoved brez čustev do sebe in do bralcev bloga. Vprašanje je, kaj želi povedati z opisovanjem dogodkov njenega vsakdanjega življenja, vpletenosti vanj in vzporednicami iz splošnega doživljanja svojega življenja, kjer so druženje, alkohol, droga in prelaganje na kasneje premica (mogoče) začasnega obdobja njenega življenja. Biti normalen ni več norma v svetu brezbriznosti in zadovoljevanja notranjih potreb z materialnimi stvarmi, ustvarjenimi s tem namenom. In to avtorica s peresom sodobnosti opiše skoraj brez dlake na jeziku, medtem ko še vedno stoji na mestu in vsakič znova čuti samoto, praznino. Izkričala je kolektivni duh potapljanja v začaran krog brez izhoda. Težko je odživeti to življenje nje in njene družbe, po

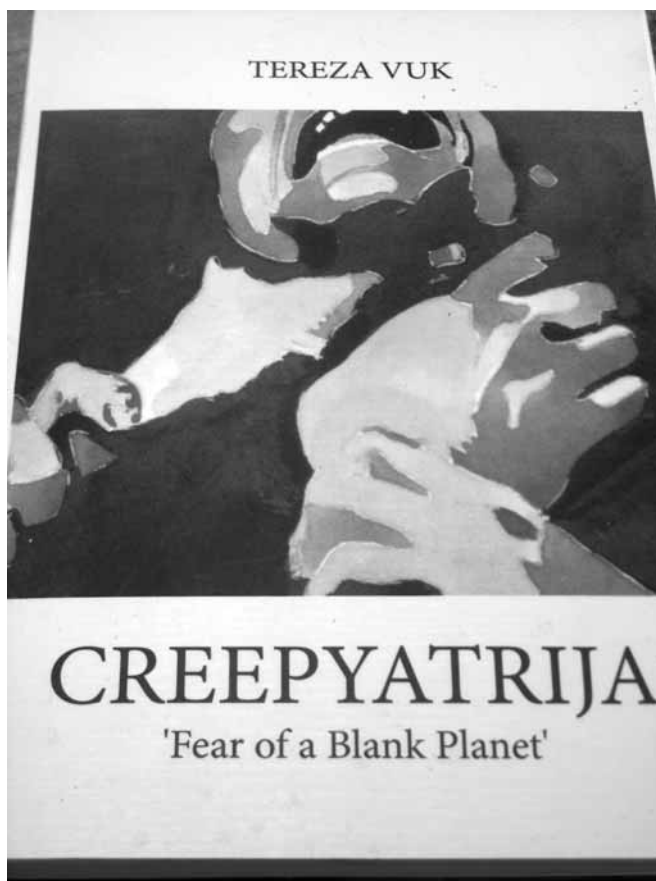

foto: MG

drugi strani pa se precej prepušča hedonizmu, zato je vsakič znova znajde na začetku. Vsekakor dobro potrka na navidezni ovoj mišljenja: »To se dogaja drugim.« Paradoks pa je v tem, da pada vedno bolj v svet, kjer posameznik prepozna posameznika samo še s pomočjo produktov sodobne družbe. Kljub vsemu je dodala osebno noto in priložnost za razmislek. Vredno je delovati, pa kakor koli že.

Suzana Ramšak

foto: osebni arhiv

Izza rešetki:

ZAPORNIŠKO KVAŠENJE

Ko je novica o morebitni eksploziji zavretega lonca v slovenskih zaporih in prevzgojnem domu zavihrala v javnosti, nas je, nič hudega sluteče ljudi, dodobra zaskrbelo. Saj se imamo za vzorne, vzorno plačujemo prispevke, davke in različne dajatve, ki nam jih država, v času tako imenovane recesije, nemilostno nalaga. Vsak dan višje in vsake toliko časa tudi nove, dodatne, ki jih ubožani državljani, kakršni smo v teh hudih časih, komajda uspemo sproti poravnati. Takšno ravnanje države je mogoče razumeti s pomočjo reka o tistem kladivu, ki gre takole: če macola ni dovolj težka, žebelj lahko švistne nazaj ... No, ampak le da je vse urejeno, si rečemo in plačujemo dalje. Potem pa nas doleti novica, da v zaporih vre, zakaj - ker zaradi varčevalnih ukrepov vlade ni dovolj poskrbljeno za varnost. Dobro, tukaj je še neustrezno vodenje Uprave RS za

izvrševanje kazenskih sankcij (UR SIKS). Posledice teh lapsusov pa so zaskrbljujoče, saj po drastičnem zmanjševanju pravosodnih policistov zdaj pade na enega samega do sto obsojencev ... Najprej nam na misel pade razmišljanje in počutje tistega enega policista, ki mu pripada do sto obsojencev (nekateri so resnično člani kriminalnih združb), prav gotovo ne bi bili radi v njegovi koži, nas spreleti, potem se zazremo v nedoločeno točko v daljavi, se zamislimo, ob tem pa se nam naguba čelo, preveva nas točno definirano čustvo - strah. Kaj če se zgodi, da takšno konsolidirano vojsko - do sto kriminalcev - zagledamo marširati po soseski (kar se sicer ne more zgoditi, pa vendar lahko pomislimo na to možnost, mar ne?). Glede izboljšanja razmer, kar konkretno pomeni več sredstev na področju varnostnih razmer (tudi v smislu izobraževanja tega kadra,

ki ga zahteva specifična dela) in kar nadalje pomeni okrepitev nabora pravosodnih policistov in varovalnega osebja nasploh, je zdaj na potezi pravosodni minister, ki se sicer z neustreznostjo razmer v slovenskih zaporih strinja, morda soglašala tudi z očitki o svojih neustreznih zahtevah in usmeritvah generalnemu direktorju UR SIKS, vendar bo treba narediti več kot se le strinjati. In obljubljeni. Mi, davkoplačevalci, pa lahko le zmajujemo z glavo in se še naprej čudimo; kako to, da za rešitev tega in drugih državnih/vladnih problemov ne zadostuje ažurno plačevanje davkov, prispevkov, dajatev in terjatev ...

Gostujoča kolumnista Zuzanna G. Kraskova

024
KRALJI
ULICE

PISMO LJUBEMU IZ ZAPORA, 2. DEL

10. 08. 1997 ob 15:45

Nikakor ti ne uspem napisati tistega pomembnega dogodka predčerašnjim. Še toliko težje je, ker se stvari odvijajo. Zgodba še nima konca oz. kakor za koga. Zdaj verjetno že noriš: »Sandra, povej že, povej!« Se spominjaš zgodbe o ptičku, ki sem mu s svojo pomočjo naredila več slabega kot dobrega? Torej, ko so nas predčerašnjim spustili na dvorišče, je na dvorišču ves nobogljen, prezebel in lačen ždel mlad, vse premlad ptiček, za katerega smo kasneje ugotovile, da spada med pastirčke. Ena od zapornic ga je že po malem hranila. »Tokrat bom pomagala, le če bo nujno,« sem si rekla. Ves čas sprehoda sem opazovala, če se bo prikazala njegova mati. Vse bolj je postajalo jasno, da je ne bo in da mu, četudi leta okoli, žal ne more pomagati, ker se iz strahu pred ljudmi ne bo spustila tako nizko, da bi ga nahranila. V gnezdo ga pa tako ali tako ne bi mogla vrniti. Tako smo se odločile in prosile paznice, če ga lahko vzamemo s seboj v pripor, kjer bomo poskrbele zanj, dokler ne bo mogel leteti. Če drugega ne, imamo časa na pretek. V krilu sem ga odnesla preživetju nasproti. Priskrbele smo mu škatlico, improvizirale gnezdo, ga grele, hranile. Hraniti ga je bilo treba skoraj na deset minut. Nisem pričakovala, da bo toliko dela z majhnim ptičkom. A ves trud je bil poplačan, ko sem ga opazovala kako je rasel v majhno debelo kepo in živel. Naš mali »pripornik« ima poškodovano nožico in se je na začetku le stežka premikal. Danes že pošteno krevsa naokoli. A zgodbe še ni konec, z njim, z našim Kljunom, se je šele začela. Včeraj se mi je dan pričel že ob 5h zjutraj, ko se je zaslislalo prvo čivkanje, lačno čivkanje. Ker sem šla pozno spat (ob 3h zjutraj), mi je noč namenila le slabi

dve uri spanja, polnega bolečin, saj me je ponovno obiskala tista nadvse zopma in boleča ženska stvar. Životarila sem skozi dan, se veselila ptička in čakala priljubljeni »sprehod«, ko nam namenijo dve uri za silo odprtega neba. Na dvorišče smo s seboj na zrak odpeljale tudi naše malo bitje. Minilo ni niti 15 minut, ko sem ob steni uzrla še eno malo ptičico - pravzaprav ptička, ki je nesrečno poskakoval na svojih zdravih nogah. Poglej, poglej, še eno zvedavo dete, ki je prezgodaj zapustilo gnezdo. Nežno sem ga vzela v roke in ga položila k njegovemu sorodniku, našemu Kljunu. Tudi Dolgonogega (tako sem ga poimenovala) smo nahranile, resda s težavo, a je nekako šlo. Bil je veliko bolj živahen, kot naš Kljun. Begal je po škatli in neprestano čivkal. Vse skupaj se mi je zdelo že nadvse čudno. In ravno, ko sem že desetič odhajala na tisto nesrečno pomožno stranišče oprati roke, sem na tleh uzrla grozljiv prizor. Na tleh je ležala mrtva pastirčka. Njuna mati! Dobila sem odgovor, zakaj sta siroti zapustili gnezdo. Lakota ju je porinila čez rob, v neznano. Začela sem se ozirati naokoli, če morda še kje tiči kakšno na pol mrtvo, prezeblo bitje. Sprehod se je bližal h koncu, ko je paznica v svoji neposredni bližini res zagledala še eno skrivenčeno in otrplo ptičje telesce. Tudi tega sem pobrala in mu s pomočjo sopripornice osvobodila nežne nožice, ki ju je imel povsem zapletene v neke lepljive niti. Zdel se mi je še najbolj nobogljen. Trepetala sem za njegovo življenje in komaj čakala njegovo lačno čivkanje. Naša Mala je v nasprotju z Dolgonogim precej počasneje okrevala. A važno je, da je. Tako se je naša ptičja družina povečala. Nemirni Dolgonog je povzročal tolikšen nemir in kaos, da ves dan nihče ni zadrževal ali vsaj zaprl svojih ptičjih očk.

Lea Artist Mihalič

Radovedno je hodil okrog, plezal kamor je šlo, z igrivostjo nadlegoval svoje brate in niti za trenutke ni našel miru. Ko gledam nazaj, se mi zdi njegovo početje povsem smiselno. Kot, da bi slutil. Kot, da bi slutil, da se poslavlja. Vse je hotel hitro in naenkrat, le hrane ne. Zdelo se je, da je ne potrebuje. Ko smo ga še vedno s težavo hranile, sta Kljun in Mala že na široko raztezala svoja kljunčka in tulila: »...Lačna, lačna... Ko pišem tole, so zapornice našega nemirneža Dolgonogega ravno odnesle v hosto. Njegovo mrtvo telesce sem položila v majhno čajno škatlico. In čeprav sem si dopovedovala, da je umrlo le telo, njegova duša pa odhaja novim dogodivščinam, nekemu drugemu telesu nasproti, je moje misli zajela neskončna žalost, moje oči pa zajela neskončna reka solz. Moje, že tako utrjeno in venomer vročino telo, je postalo še težje. Zaželela sem si, da bi s solzami izjokala tudi svojo dušo.

Tvoja Sandra

»Eho« iz totega konca:

Boštjan Cvetič

KRIZA IN VERIŽNE IGRE

foto: osebni arhiv

Kriza je! Kriza na prav vseh področjih, začenši z moralnimi vrednotami in predvsem dvojno moralo ter do še prav posebej izrazite gmotne in finančne stiske številnih državljanov, kjer se pravzaprav vse skupaj seštevja in manifestira v nekoč tako opevani novi mali Švici. Od te t. i. nove Švice, ki sicer ima še celo nekaj več od ta prave, torej morje, ali v prihodnosti, če smo precej črnogledi, nekateri bi rekli realni, vsaj obalo, je ostala zgolj prazna črka na papirju. V dobrih dvajsetih letih smo skurili vse in zanamcem pustili dolgoce, težko pasivo z večjo tonažo, kot jo ima vse naše slovensko ladjeve skupaj.

Ob tem velja, da smo nekateri res kurili samo drva za kurjavo v hladnejših mesecih, nekateri pa so tovrstno »kurjavo« zajemali ne samo z veliko žlico, ampak kar s tisto veliko lopato za sneg, in to tudi takrat, ko ni bilo snega. Mi smo se jim samo nasmihali. Zato je dejstvo, da smo na nek način krivi vsi, saj je bilo tudi med nami, navadnimi smrtniki, premalo kritične distance in smo pojedli prav vse, kar nam je ta ali drug PR aparat serviral na mizo ter nas s sunkovitimi spini obračal v smer, kot je bilo treba. Mnogokrat smo si rekli: »Uf, dobro je bilo,« čeprav sta nam telo in želodčna kislina govorila drugače. Stari in dobri stric rupurut je hitro vse pomiril. A kot kaže, niti tablete za žvečenje več ne primejo, kot ne drugi hidrotalciti oz. antacidi, ki so že zdavnaj opešali. Večina antibiotikov je postala odporne narave za slovensko populacijo in intravenozni kanal (kanila) v roko je nastavljen, a tudi ta žal ne daje preveč dobrih rezultatov ... Ko sem opazoval vse mogoče nebulozne gospodarske posle in vehementne poslovneže, ki so še bolj vehementno razlagali tovrstne rabote v višini ne vem koliko milijonov ali celo desetlin in stotinov ter jim je vse šlo tako začuda lahko z jezika, sem se spraševal, kaj pravzaprav vodi te ljudi. Pojesti in popiti ne morejo prav dosti več od mene, družina, ki bi ji morali pomagati, tudi ni ravno v velikosti regije. Avtomobili in jahte že, ampak naenkrat več kot enega prevoznega sredstva ne morejo peljati. Zato nikoli nisem našel neke racionalne razlage za to, razen da gre za pohlep in v dodatku za teto fovšijo v smislu: če lahko on tako, potem pa lahko tudi jaz ... Še se spomnim vseh tistih verižnih denarnih iger izpred desetletja ali več, Ponzijeve sheme ali t. i. piramidnega sistema. Ravno ta potrjuje moje teze o pohlepu, saj sta matematika in statistika govorili eno, ljudski razum pa nekaj povsem drugega. Mesečne obresti so se vrtele v nekaj procentih, dokler je šlo. Vedno pa so se našli novi naivneži, ki so vstopali v sistem. A vsega je enkrat konec. V tem primeru je bil tovrstni zapitek poravnán s strani posameznikov. Nekdo je dobil, večina pa izgubila. Tudi tisti, ki so si najemali kredite za vložek, kar je pravzaprav analogija za nekatere večje in odmevne gospodarske posle. Firme, pa tudi posamezniki so najemali kredite, vse ostalo pa je pravzaprav enako, le z eno bistveno razliko. Tokrat bomo mi, državljani tako ali drugače poravnavali zgrešene investicije, med tem, ko nekateri krivci res sedijo in bodo sedeli na kakšnih polodprtih oddelkih.

foto: Zigažaga

Suma sumarum: zaradi tega jih glava ne boli preveč. Nekateri nam morda prav v tem hipu veselo mahajo iz kakšne banana države... Morda je dobra ocena, da so bile celo tiste verižne igre z zvenceimi imeni manj tvegane za deležnike, takšne in drugačne, v vsakem primeru pa v vseh pogledih manj obremenilne za nas, preproste državljane. »Krediti so me ubili,« je pred časom povzel moj uporabnik, brezdomec, ki mi je zaupal klasično kreditno zgodbo z jasnim koncem, ki sliši na ime deložacija. Nisem imel namena spregovoriti o tem, temveč bolj o preljubih kreditih, predvsem tistih v gospodarskem svetu, ki jih nikoli nisem razumel. Vedno se mi je zdelo, da prava firma vложи del tržnega profita v razvoj in investicije. Ko oceni, da je pravi trenutek, investira. V teh dneh ali tudi v bližnji preteklosti si šel po kredit in to je vse. Če si bil prave barve, še toliko bolje. V kolikor ga zaradi različnih dejavnikov nisi mogel plačati, si najel drugega ter poplačal prvega in začaran krog se je začel. Morda si celo takrat, ko je bila amplituda pri vrhu, dobil še kakšno nagrado tega ali onega uglednega združenja, etc. Vse skupaj je prava verižna igra, mar ne?! Ali kakšna iz sorte podizvajalskih, torej »arkadnih« iger. Podizvajalci so leta in leta skrbno delali in bili pošteno plačani, potem pa je nekdo rekel »ne« in številni majhni in malo večji obrtniki so se žal znašli v konkurzu. Še posebej žalostno ob tem je, da je mnogokrat šlo za proračunski denar, sploh pri kakšnih gradbenih zadevah. Ah, verižne igre ... Če hočeš ta posel, boš naredil še to, temu in temu. Saj poznate zgodbo, tudi ta je verižna. Morda bi se morali zamisliti nad tem in ni naključje, ko ti tako rekoč vsak državni organ ob zapadlem plačilu določene terjatve pri izvršbi za t. i. sklep opali vsaj še kakih 25 evrov, kar je približno 10 % mesečne denarne socialne pomoči CSD za posameznika. Če to pomnožimo s številom državljanov, dolgom, ki ga tako ali drugače imamo za »kurjavo«, za začetek nedvomno bo. Model dobre poslovne prakse. Končno! In naj še zaključim verižno in kot vedno malček karikiram. Denarne verige naj bi bile namreč kazensko sankcionirane. Hmm, kaj torej pravi 212. čl. Kazenskega zakonika?

PISMA BRALCEV

Spoštovano uredništvo Kraljev ulice

Ker sem redna bralka, časopis pač kupujem od vaših različnih prodajalcev, če ga pa slučajno že imam, pa kje naletim še na sledečega prodajalca, mu prav tako dam malo drobiža, saj vem, da se trudi kaj zaslužiti. Preberem vse zgodbe. Ljudje, sploh taki, ki imajo vsega dovolj, opažam, jih gledajo postrani, tako kot klošarje, čeprav jim tisti evro ne bi nič manjkal, če bi ga že dali nekemu. Niso postavljeni zato, da sodijo druge, in nihče nima te pravice, tudi starši ne do svojih otrok. Skozi sem dala težko otroštvo ob zlorabi očima, zaradi česar nisem naredila šole. Poročila sem se brez ljubezni, saj so vsi moški le

predmet, le otroci in vnuki mi nekaj pomenijo. Težko živim tudi zdaj, saj s 400 € preživljam 4 člane. Položnice čakajo, dolgovi se vlečejo. Pišem pa zato, da bi kdo od oseb, ki poniževalno gledajo na te ljudi (ki se trudijo za svoj kruh), videl, da so vsi samo ljudje. Naj povem, da velikokrat pozimi prodajalcem kupim čaj in kak sendvič, pa zato nič ne čutim, kot da sem kak evro izgubila. Pač pa sem si naredila lep dan, ker sem naredila nekaj dobrega. Naj se marsikdo zamisli, da tudi če ima denar in je vzvišen nad boleznijo ... Ko bodo bolani, si ne bodo pomagali z njim.

Redna bralka Mateja

026
KRALJI
ULICE

PODPIRAM!

Prodajalka Monika Mavec je o sebi povedala:

»Časopis Kralji ulice sem začela prodajati letos, meseca julija. Največkrat prodajam na parkirišču pri železniški postaji, zraven parkomata. Ker socialne podpore ne prejemam, je to moj edini vir zaslužka, ki mi pomaga preživeti čez mesec. To delo me veseli, saj rada komuniciram z ljudmi.«

Kupka Romina (z Obale) je o Kraljih in prodajalki Moniki povedala:

»Časopis mi je zelo všeč, vendar ga težko berem, ker slabo vidim. Kupim ga zelo pogosto. Prodajalki Moniki želim vse najlepše v življenju, saj se mi zdi zelo prijazna. Zavedam se, da je zelo težko živeti na cesti, zato močno podpiram ta projekt.«

Pripravi Klavdija Krapež

foto: Klavdija Krapež

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

22. 10.>> Pozdrav! Vse pohvale prodajalcu 413 (Franci Mirt = op. uredništva) iz Ljubljane. Časopis je odtis življenja, v katerem smo najpomembnejši ljudje s pravico do dostojnega življenja.

24. 10.>> Za cukeraše je nevarno kupovati KU pri 27 (Denis V. = op. uredništva), bolj zdravo je pri 13 (Vinko Mauko = op. uredništva). Ratko z Obale

3. 11.>> Kupil sem časopis Kralji ulice, in to samo zato, ker mi ga je ponudila sila prijazna prodajalka št. 54 (Anica Kozjek = op. uredništva). Spoštovanja vredna. Pozdrav, Dušan

12. 11.>> Pohvale in zahvale prodajalcu v kongresni hiši pod kongrescem. Hvala za prijaznost. Marina

13. 11.>> Enkrat na mesec me vlak pripelje v Ljubljano, kjer vedno v podhodu kupim Kralje ulice. Danes pa namesto Marka gori sveča. Ker se mi je mudilo, nisem prebrala letakov, sem pa Kralje uspela kupiti šele pri KC. Kaj je z Markom pa sem izvedela šele na povratku na vlak, v podhodu. Tu je nastala praznina. Andreja

14. 11.>> Simpatičnemu dolglasemu prodajalcu izpred medvoškega Hofra pohvala za nevsiljivo prijaznost in pozdrav! Še se vidimo, M

KO SE ZNAJDEŠ NA ZAPRTEM ODDELKU PSIHIATRIJE

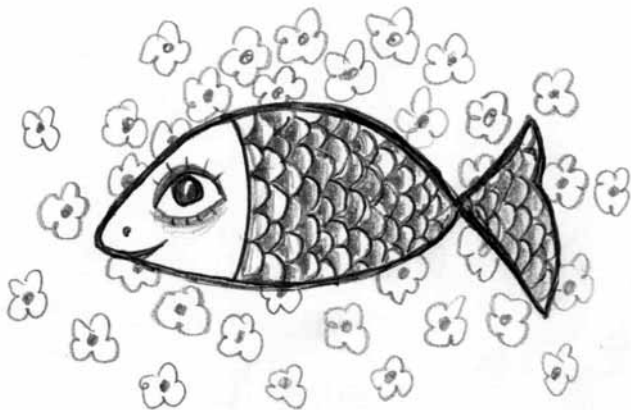
(KAJ SE MI JE DOGAJALO MED ŠTIRIMI STENAMI, KO SEM BILA TRI DNI ZAPRTA V PSIHIATRIČNI BOLNIŠNICI), 1. DEL

UVOD

Omejena svoboda gibanja, oblačenja, prehranjevanja, do določene meje govora, vse to in še kaj me je doletelo nekega mrzlega, deževnega pomladnega popoldneva. Ne bom se spuščala v podrobnosti, kako in zakaj sem na psihiatriji pristala, naj le rečem, da sem storila neumnost. Bila sem bolno željna pozornosti, ka je bilo dodatno začinjeno z malo drame, akcije in šibke radovednosti, da doživim nekaj, kar doslej še nisem. In povem vam, v nobenem primeru tega ne bi ponovila. Zelo namreč cenim svojo svobodo in verjamem vanjo, kot tudi v svobodo vseh ljudi na tej zemeljski obli, brez izjeme. In zagotavljam vam, da svojo svobodo od tega incidenta dalje dosti bolj cenim in je ne jemljam več za samoumevno, čeprav bi po mojih prepričanjih morala biti. Ne spoštujem je le na splošno, sploh ne. Malenkosti cenim, dosti bolj jih cenim kot prej. Kot na primer si skuhati kavo, kadar si jo zaželim, ne pojesti kosila, če nisem lačna, pokaditi cigareto tudi ob treh ponoči, če se mi zahoče. To je zdaj zame razkošje, veste. Se pač resnično ne splača svobode jemati kot samoumevno ali se neumno hecat z njo, kot sem se takrat jaz.

MOJ PRIHOD

No, pripeljal me je rešilec. Napotili so me v sprejemno pisarno, kjer so najprej dogodke, ki so me posledično pripeljali tja, skupaj z mano predebatirali, nato se je začela prva od mnogih rund birokracije v času mojega obiska. Zapisnik, kaj imam oblečeno (po kosih, od števila nogavic – kjer so poudarili, da imam s seboj dve nogavici), kaj imam v torbici, v denarnici, zapisnik o mojem zdravstvenem stanju, zapisnik o mojem prihodu, zapisniki, zapisniki, zapisniki. Nato so mi odvzeli prenosni telefon, osebno izkaznico, zdravstveno ter bančno kartico. Kartico od Mercatorja in knjižnice so mi pustili. Nato so me odpeljali na zaprti oddelek, kjer so me oblekli v pižamo in me plegli v posteljo. Obe, pižama in prevleka za deko, sta imeli tak bizaren vzorec, da če nisi bil depresiven do takrat, si postal depresiven zdaj. V pižami sem morala biti prve tri dni od prihoda, nič civila za nas, nore novince. Potem pa so se name vse do večera usipala pravila in teh je bilo kar nekaj. Moram povedati, da človek občuti veliko mero izgubljenosti, osamljenosti in dezorientacije, ko pride v tako okolje. (Že slišim pripombe, glej jo, kako je občutljiva, ta ne bi zdržala enega dneva v vojski in niti enega popoldneva v zaporu. Tisti, ki to misli, ima prav. Jaz sem občutljiva duša in se namenoma izogibam vsem represivnim organom. Kot tudi vsem situacijam, ki bi lahko ogrozile mojo svobodo odločanja, gibanja in govorjenja, če naštejem samo osnovne človekove pravice.) Kmalu sem začela spoznavati pacientke - sotrpinke in tudi kreirati zaveznitva. Osebe na drugi strani pa je bilo do mene zelo neprijazno, vzvišeno in nevljudno. Zlasti ker sem skoraj dva dni z njimi bila bitko za odobritev zdravlila, brez katerega ne morem normalno funkcionirati, in to je zloglasni metadon. Glede mnenja o metadonu očitno ni srednje poti. Ali ga odobravaš ali pa ga ne. In na oddelku je bilo tistih, ki ga odobravajo, v zastrašujoči manjšini, če bi se sploh kdo našel. Zame je to težko razumljivo, saj sem s pomočjo metadona danes absolventka visoke šole, za mano so leta delovnih izkušenj, nimam nobene nalezljive kronične infekcijske bolezni, kot so hepatitis vseh vrst ali HIV, in ne nazadnje, nimam kazenske kartoteke. Vse te dosežke v večini pripisujem pomoči, ki mi jo je ponudila vzdrževalna

Laura Ličer

metadonska terapija. Uf, kako so v bolnišnici gledali name, ker sem *metadonarka*. Profesionalni zdravstveni delavci bi pa ja morali počasi vedeti, da je odvisnost bolezen in ne razvada, ter da te metadon pri vsakodnevnem pitju ne zadane. To je ena izmed terapij biopsihosocialne bolezni odvisnosti, kot je insulin za sladkorne bolnike. Tudi oni niso zadeti, ko ga zaužijejo, le pomaga jim prebroditi bolezen in bi brez njega umrli. Ko sem metadon končno dobila, mi je odleglo. Kmalu po tem sem pri kosilu pohvalila ribo in ena izmed sester mi je sarkastično odvrnila: »Ja, zdaj je vse dobro, ko si v rož'cah.« Še danes ne vem natančno, kaj je hotela s tem reči. Sumim pa.

O OSEBJU

Ko sem se tako vsa živčna sprehajala v nerodnih in glasno škripajočih coklih po oddelku gor in dol (ker kaj bolj pametnega večinoma ni bilo za početi), me je vsa situacija spomnila na britansko nadaljevanje, ki sem jo pred leti gledala na televiziji. Imenovala se je *Bad Girls* in je z nič olepšavami prikazovala življenje v ženskem zaporu. Ena izmed epizod se je imenovala *Us and Them* (mi in oni). In prav tako je bilo tam, me – nore babe – in oni – osebe. Naj zato napišem nekaj besed o osebju. Niso bili vsi slabi, da ne bo pomote. Zdravstvene sestre in zdravstveni tehniki so bili zelo različni. Hitro si razločil hierarhijo, ki je vladala med njimi: višje sestre, nižje sestre itd. Nekatere so bile prijazne, dajale so vtis, da jim ni vseeno. Bile so vljudne, ustrezljive, obzirne, prijazne in komunikativne. Včasih so se celo zasmejale kaki šali ali pa se same pohecale. Pokazale so resnično zanimanje za bolnice in njihovo počutje. Včasih so te tudi potolažile in našle kako lepo besedo zate. Nekatere njihove kolegice pa so bile iz popolnoma drugega testa. Kar nekaj je bilo vzvišenih, neprijaznih, bilo je očitno, da v službi trpijo, da nočejo biti tam, kjer so, in delati to, kar delajo. K temu, da vztrajajo na delovnem mestu, jih prepriča le plača vsak mesec. Nekatere so bile kar rejene, lene in vse, česar so se lotile, so počele po poti najmanjšega odpora. Nekatere so bile popolnoma nezainteresirane za praktično vse, kar se je dogajalo na oddelku. Kljub vsemu sem v eni od sester našla zaveznico - veš, kdo si, K. (ki ljubiš rožice), tvoje prijaznosti ne bom nikoli pozabila. Tudi socialna delavka je bila uslužbenka z integriteto in poštenostjo ter z iskreno željo pomagati vsem pacientkam po svojih najboljših močeh.

Julija G. (iz Sežane)

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Potopisno predavanje Po Inkovskih poteh Južne Amerike – Andrej Strmecki
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje
KDAJ: 18. 12. ob 18.00

KAJ: Strokovno predavanje iz cikla predavanj Ona in On: Jud in prostitutka – dr. Dušan Rutar
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje
KDAJ: 9. 12. ob 18.00

KAJ: Strokovno predavanje Modrost Bachovih cvetnih kapljic – Jan Kozamernik
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje
KDAJ: 16. 12. ob 17.00

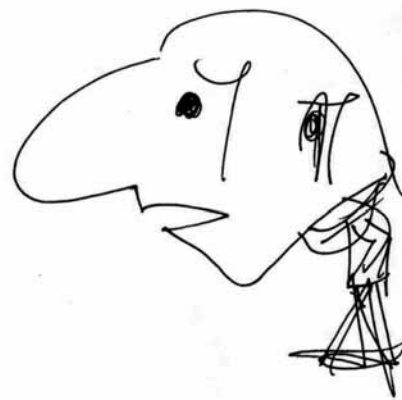
Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Pogovor z avtorjem: Povej mi, kaj bereš, povem ti, kdo si! – Ervin Hladnik Milharčič
KJE: Trubarjeva hiša literature, Stritarjeva 7
KDAJ: 5. 12. ob 19.00

KAJ: Pripovedovalski večer Črna kita, bela dlan – Špela Frlic in Polona Janežič
KJE: Knjižnica Polje, Zadobrovska cesta 1
KDAJ: 10. 12. ob 19.30

Razno

KAJ: Pogovor in projekcija (v okviru projekta Filmokult)- Osebnost z režiserjem filma Razredni sovražnik – Rok Biček
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47a
KDAJ: 4. 12. ob 18.00

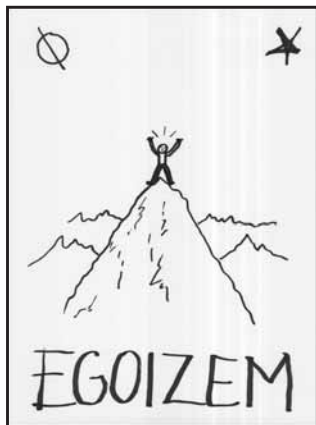
Janez

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov:
urednistvo@kraljiulice.org.

028
KRALJI
ULICE

NIKOV CESTNI TAROT 12

Med zapuščino našega striparja Nika Kneza je tudi načrt za zbirko 36 kart, ki naj bi po avtorjevem mnenju prikazovale najpomembnejše pojme cestnega življenja. Vsak mesec tu objavljamo tri od teh kart. K vsaki je Nikov prijatelj Marko - Kavica zapisal še nekaj besed svojega komentarja.

Egoizem je lastnost, ki se ne obnese. Če misliš samo nase, postaneš pozabljen. Več ne smem povedati, ker delam za pritlikave siničke.

Prizemlji se, ker je v vesolju -273°C . Več ne smem povedati, ker delam za srake.

Dom je tam, kjer ti je lepo in kjer te imajo radi. Več ne smem povedati, ker delam za japonske vrabce.

OGLASNA DESKA

Cenjene bralke in bralce našega časopisa obveščamo, da smo - kot ste verjetno že sami opazili - nekoliko spremenili zunanost. To smo storili na pobudo prodajalcev, ki vam želijo ponuditi časopis v čim lepši in vremenskim neprilikam bolj odporni obliki. Uredništvo Kraljev ulice

Ho ho hu, veseli december je že tu. Naj vas praznični nakupi ponesejo tudi na Poljansko cesto 14, kjer vas čaka stara roba, da jo spremenite v novo rabo. Od jaslic do okrasov za na jelko in še kaj za pod smrekico. Za vas najdemo tudi kako lepo darilno vrečko in čas za klepet. Se vidimo.

Šofer B kategorije išče delo. Zanesljiv, poznam Ljubljano. Delo naj bo honorarno. Imam veliko izkušenj ter poznam teren. Hvala. Tel.: 070 626 701

Potrebujete manjša popravila doma? Keramika, laminat, montaža pohištva? Ali pa urejanje okoli hiše, oziroma (aktualno v kratkem) odmetavanje snega? Na razpolago sem vam zelo ugodno, v borbi za preživetje. 031 33 88 24, Taubi

Udeleženci glasbene delavnice in delavnice izdelovanja instrumentov iz recikliranih materialov so pod vodstvom mentorja Iztoka Korena v marcu izdali CD z naslovom Ulične žvrgoljivosti.

Naročila zanj sprejemamo preko mejla: urednistvo@kraljiulice.org oziroma info@kraljiulice.org, CD pa je že možno kupiti tudi pri naših prodajalcih. Cena znaša 2 €.

Obveščamo bralce Kraljev ulice, da ne sprejemamo več praznih pločevink, saj se je projekt Podari pločevinko, v katerem smo sodelovali, žal že zaključil.

Hvala za razumevanje!

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

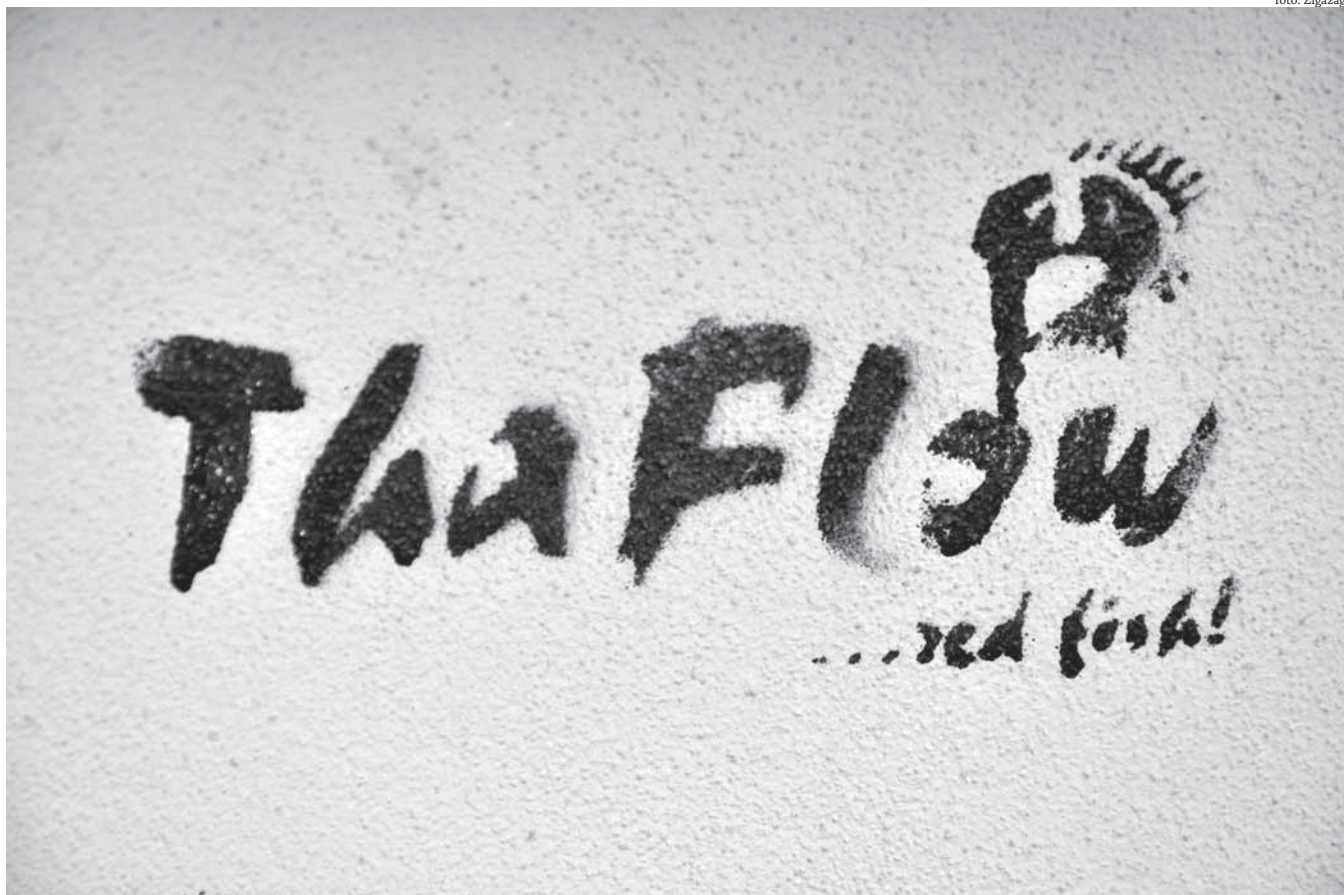
Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsako sredo od 15h - 17h v Športni center Bežigrad (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Ponosno obveščamo kupce revije in vse morebitne interesente, da je izšla zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadoglasov, imenovana Tlakovanke (po ceni 4 €). Sprejemamo naročila preko mejla urednistvo@kraljiulice.org oziroma info@kraljiulice.org, dostopna pa je tudi pri naših prodajalcih. Vabljeni k nakupu!

029
KRALJI
ULICE

foto: Žigažaga

MAGIČNI LIK

pripravila: Helena Koren

Vodoravno in navpično:

- (1) Avstralska sveta gora,
- (2) list papirja z obvestilom, reklama,
- (3) mesto v ZDA, v sred. delu zv. drž. New York, ob reki Mohawk, pomanjševalnica od uta,
- (4) makedonski pesnik, pripovednik in esejist Kočo,
- (5) predel Bohinja.

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

Nik - posthumno

Šale

Optimističen in pesimističen upokojenec

Se pogovarjata penzionista v domu starejših. Optimist Polde reče:

»Mejdun France, ko zagledam kakšno lušno mlado sestro, sem takoj bolj živahen, kot bi vzel viagro!«

»Ja ja, Polde ... Pa tudi trd si v trenutku ...« je pesimističen Franc.

Kralj O'Tone

Aforizmi

SMRT JE EDINA ŽENSKA NA SVETU, KI TE V ŽIVLJENJU SAMA POIŠČE!

Gregor B. Hann

PO SMRTI GREDO PRVI V PEKEL,
DRUGI V VICA IN TRETJI V NEBESA,
ČETRTI PA IMAJO NAJRAJŠI VEČNI
MIR.

Jurij Kunaver

OSLA SO DOLGO ČASA UČILI STRADATI,
KO SE JE NAUČIL, JE CRKNIL!

Gregor B. Hann

ALI SE MI IZPLAČA DELO ALI SE
MI SPLAČA DELAT, TO JE ZDAJ
VPRAŠANJE.

Jani Zupan

VEDNO, KO SEDEM ZA RAČUNALNIK,
SE DO SITEGA NAJEM PIŠKOTKOV.

Gregor B. Hann

MAGIČNI LIK

pripravil: Gregor B. Hann

Vodoravno in navpično:

- (1) Ime pravkar preminulega igralca v gledališki skupini v okviru Kraljev ulice Nakriča,
- (2) naziv pralnega praška,
- (3) pomanjševalni naziv za zadnjico, predvsem pri otrocih – množina,
- (4) ime junaka iz povesti Josipa Vandota,
- (5) glavna sestavina olja.

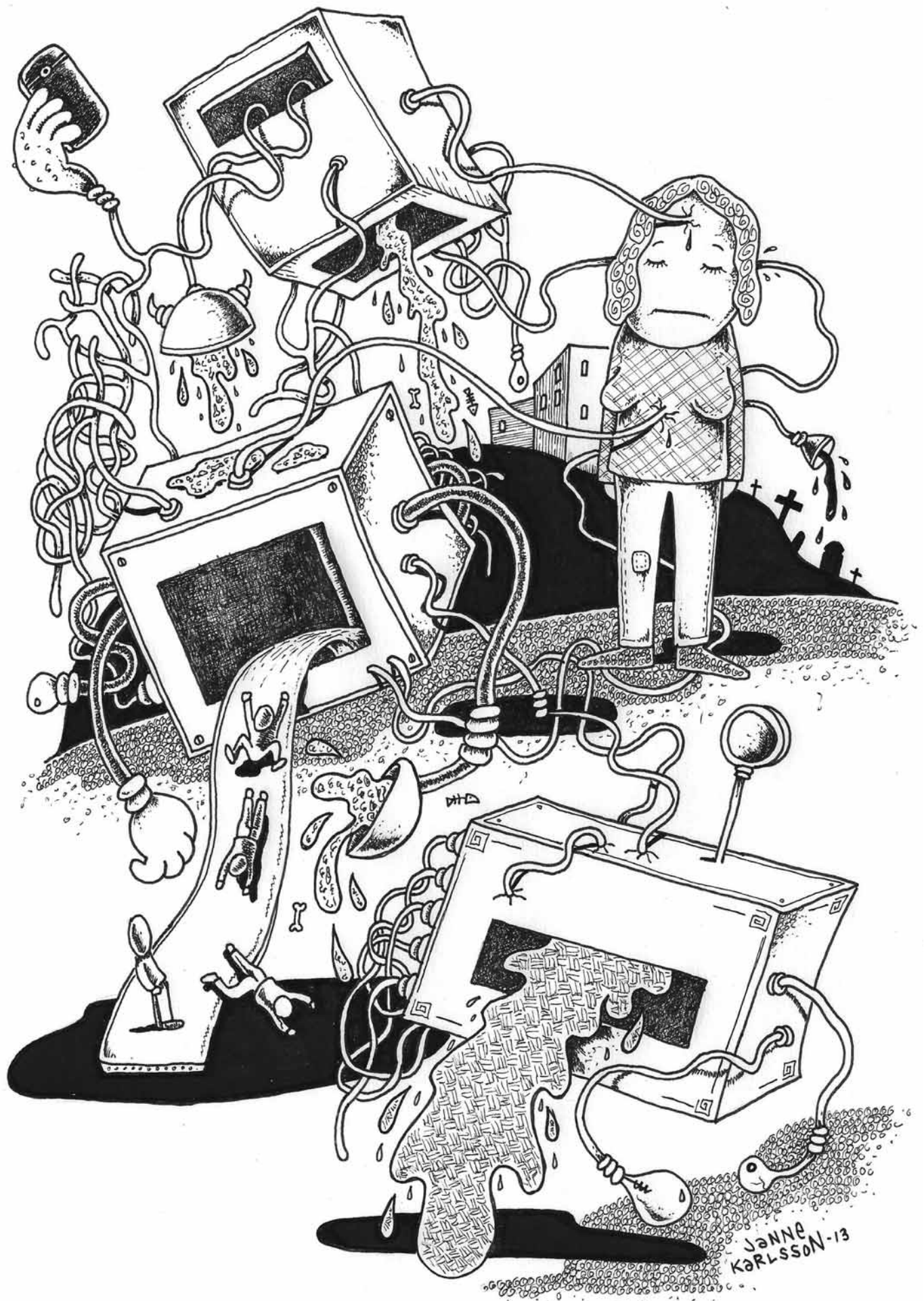
	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, Tlakovanke (zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadoglasov), stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« - izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja ter zgoščenko Ulični žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Metka Mlakar iz Cerkna, Antonija Vojvoda in Žan Perko iz Ljubljane.

EMIL IN ANDREJ

Bodi v pomoč vsakemu, pa čeprav z lepo besedo. Z Emilom sva dobra prijatelja in drug drugemu rada pomagava.

